

دفترچه سؤال

سال یازدهم انسانی

دوره متوسط دوم (پایه یازدهم)

۱۸ آذر ماه ۱۴۰۱

مدت پاسخ گویی به آزمون: ۱۲۰ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۳۰ سؤال علمی

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه	زمان پاسخ گویی
عربی زبان قرآن (۲)	۲۰	۱-۲۰	۴-۷	۲۰ دقیقه
ریاضی و آمار (۲)	۲۰	۲۱-۴۰	۸-۱۱	۲۰ دقیقه
علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۴۱-۵۰	۱۲-۱۳	۱۵ دقیقه
تاریخ (۲)	۲۰	۵۱-۷۰	۱۴-۱۷	۱۵ دقیقه
جغرافیا (۲)	۱۰	۷۱-۸۰	۱۸-۲۰	۱۰ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۸۱-۹۰	۲۱-۲۳	۱۵ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲) «آشنا»	۱۰	۹۱-۱۰۰	۲۴-۲۵	
فلسفه	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۲۶-۲۷	۱۰ دقیقه
روان‌شناسی	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۲۸-۳۱	۱۵ دقیقه
جمع کل	۱۳۰	-	-	۱۲۰ دقیقه

برای دیدن تحلیل آزمون امروز و آگاهی یافتن از
ویژگی‌ها و نکات آموزشی آزمون بعدی همین امروز به
سایت www.kanoon.ir مراجعه نمایید.

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو	مسئول درس مستندسازی
عربی زبان قرآن (۲)	مریم آقاباری	مریم آقاباری	درویشعلی ابراهیمی اسماعیل یونس پور	سیدمحمد محمدحسینی	لیلا ایزدی
ریاضی و آمار (۲)	ایمان چینی فروشان	ایمان چینی فروشان	محمد بحیرایی امیرحسین ابومحبوب	نگین رحیمی	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	—	سیدمحمد محمدحسینی	الناز معتمدی
تاریخ	سارا معصوم زاده	سارا معصوم زاده	—	امیرمهدی افشار محمدعرفان هوشیاری	خدیجه جنت علی پور
جغرافی	سارا معصوم زاده	سارا معصوم زاده	—	امیرمهدی افشار محمدعرفان هوشیاری	خدیجه جنت علی پور
جامعه‌شناسی (۲)	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	—	امیرمهدی افشار سوگند بیگلری شیمایمیدی شهربابی امیر محقق	زهره قموشی
فلسفه	سیدمحمد مهدی طباطبایی	سیدمحمد مهدی طباطبایی	—	امیر محقق محمدمهدی تراکه	زهره قموشی
روان‌شناسی	ریحانه خدابخشی	ریحانه خدابخشی	—	شیمایمیدی شهربابی سوگند بیگلری	زهره قموشی

طرامان:

عربی زبان قرآن (۲):

درویشعلی ابراهیمی، مریم آقاباری، منیژه خسروی، محمود عاشوری دوجی، علیرضا قلی‌زاده، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی

ریاضی و آمار (۲):

سامان اسپهرم، مهدیس حمزه‌ای، محمد حمیدی، امیر زراندوز، احسان غنی‌زاده، محمد گودرزی، امیر محمودیان

علوم و فنون ادبی (۲):

سعید جعفری، افشین کیانی، محمد نورانی، اعظم نوری نیا

تاریخ (۲):

مهدی کاردان، علی محمد کریمی، سیدمحمد مدنی‌دینانی، بهروز یحیی

جغرافی (۲):

مهدی کاردان، سیدمحمد مدنی‌دینانی، بهروز یحیی

جامعه‌شناسی (۲):

کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سیدمحمد مدنی‌دینانی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی، کتاب جامع

فلسفه:

مهرشاد ایمانی‌نسب، کوثر دستورانی، پرگل رحیمی، محمدعرفان هوشیاری

روان‌شناسی:

فاطمه احمدی مقدم، مهرشاد ایمانی‌نسب، تینا جوادزاده، ریحانه خدابخشی، فاطمه صفری، مهسا عفتی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی

مسئول دفترچه: علیرضا قلی‌زاده

حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: مهین علی‌محمدی جلالی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مازیار شیروانی مقدم

مسئول دفترچه مستندسازی: زهره قموشی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

از شما خواهش می‌کنیم، از این آزمون و نتایج آن فقط برای تثبیت و تقویت روش‌های صحیح مطالعه و برای تصحیح روش‌های اشتباه خود بهره بگیرید. یعنی به‌منظور آموزش و مشاوره‌ای آزمون بیش از منتهی سلمشی یا رقابتی آن کومه کنید. اگر هم‌اکنون و در هر گام مسیر خود را تصحیح کنید، اشتباه کم‌تری مرتکب خواهید شد و با آرامش و اعتماد به نفس کار را تا پایان ادامه خواهید داد. لطفاً نظرات خود را با ما در میان بگذارید.

مدیر گروه پایه یازدهم انسانی – لیلا فیروزی leilaffirozii@gmail.com

عربی زبان قرآن (۳)

مواظب قیمة / اسم التفضیل و اسم المكان / حوار
 فی سوق المشهد / تمارین درس ۱ / صناعة
 التلمیح فی الأدب الفارسی / اسم الفاعل و اسم
 المفعول و اسم المبالغة
 درس (۱) تا پایان قواعد درس (۲)
 صفحه (۳) ۲۴
 وقت پیتناری: ۲۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **عربی زبان قرآن (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۱-۷)

۱- «كَانَ الرَّأبُورُ هَامُوا فِي الْفَلَاةِ وَرَبَّمَا الْمَصْنَعِ كَانَتْ لِلْعَطَشِ نِعْمَةً كَبِيرَةً فِي الْفُلُواتِ.»

(۱) سواران تشنه در بیابان سرگردان شده بودند و گاهی انبارهای آب برای تشنه در بیابان‌ها نعمتی بزرگ است!

(۲) سواران در بیابان‌ها تشنه و سرگردان بودند و چه‌بسا آب‌انبارهای بیابان‌ها برای تشنگان بزرگترین نعمت بود!

(۳) سوارانی بودند که در بیابان‌ها تشنه و سرگردان شده و شاید انبارهای آب برای تشنه در بیابان‌ها نعمتی بزرگ بوده‌اند!

(۴) سواران در بیابان تشنه و سرگردان شده بودند و شاید انبارهای آب نعمتی بزرگ برای تشنگان در بیابان‌ها بود!

۲- «كَانَ فِي شَارِعِنَا خَبَازٌ نَشِيطٌ يَجْعَلُ نَظَّارَتَهُ عَلَى عَيْنَيْهِ وَ يَعْمَلُ بَجَدِّ كُلِّ يَوْمٍ مِنَ الصَّبَاحِ إِلَى الْمَسَاءِ!»

(۱) در خیابان ما، نانوا فعالی بود که هر روز عینکش را روی چشمش می‌گذاشت و از صبح تا شب کار می‌کرد!

(۲) در خیابان ما، نانوایی بانشاط بود که عینکش را روی چشم‌هایش می‌گذاشت و هر روز با جدیت از صبح تا بعدازظهر کار می‌کرد!

(۳) در کوچه ما، نانوا فعالی بود که عینک خود را به چشم می‌زد و با جدیت هر روز، از صبحگاه تا شامگاه کار می‌کرد!

(۴) در خیابان ما، نانوا فعالی عینکش را روی چشمش می‌گذاشت و با تلاش و پشتکار، هر روز از صبح تا غروب کار می‌کرد!

۳- «إِنَّ الْعَقْلَ السَّلِيمَ مَنْفَذُكَ مِنَ الْوَقُوعِ فِي الْأَخْطَاءِ!»

(۱) عقل سلیم نجات‌دهنده تو از افتادن در اشتباهات است!

(۲) همانا عقل سالم تو را از افتادن در اشتباهات نجات می‌دهد!

(۳) قطعاً عقل سالم مانع تو از ارتکاب اشتباهات می‌شود!

(۴) عقل سلیم نجات‌دهنده تو از واقع شدن در اشتباه است!

۴- عَيْنَ الْخَطَا:

(۱) أَنَا أَتَحَمَّلُ هَذَا الْهَجْرَ وَ إِنِ اشْكُو إِلَى الطَّيْبُورِ نَحْنُ فِي الْوَكْنَةِ! من این دوری را تحمل می‌کنم و اگر به پرندگان شکایت برم در لانه شیون می‌کنند!

(۲) التَّمَاذِجُ التَّرْبُوتِيَّةُ كَثِيرَةٌ فِي مَكْتَبِنَا لِيَهْتَدِيَ بِهَا كُلُّ الشَّبَابِ! نمونه‌های تربیتی که همه جوانان را هدایت کند در مکتب ما بسیار است!

(۳) إِنِ غَضِبْتَ غَاغُضُضٌ مِنْ صَوْتِكَ، مَا أَرْضَى الْمُؤْمِنَ رَبَّهُ بِمَثَلِ الْحَلْمِ! اگر خشمگین شدی صدایت را پایین بیاور، مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند

بردباری خشنود نکرد!

(۴) لَا يَدْعُنِي الْعَادِي وَ يَرْضَى أَنْ يُمَرَّرَ حَيَاتِي كَمَا يَشَاءُ! دشمن مرا رها نمی‌کند و خشنود می‌شود که زندگی‌ام را تلخ کند همانطور که می‌خواهد!

۵- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) مُحَاوَلَةٌ مُنْتَجَى النَّظَّارَاتِ الشَّمْسِيَّةِ لِلْحِفَاظِ عَلَى الْعْيُونِ أَمَامَ ضَوْءِ الشَّمْسِ: تولیدات عینک‌های دودی تلاش برای حفاظت از چشم در برابر نور خورشید است!

(۲) أَحَبُّ مِنَ الْعِبَادِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ بِمَا عِنْدَهُ مِنَ الْعِلْمِ: محبوب‌ترین بندگان برای مردم کسی است که از آنچه از دانش دارد برای آنها سودمندتر باشد!

(۳) مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَبِّقُهُ فِي الْوَدِّ فَمَنْ جَرَّبَ الْمُجْرَبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ: کسی نیست که در عشق از او پیشی بگیرد پس هرکس آزموده را بیازماید پشیمانی بر او

فروود می‌آید!

(۴) هَلْ تَعْلَمِينَ أَنَّ عِلْمًا دَهْخَدَا مُؤَلَّفَ أَكْبَرِ مَعْجَمِ فِي اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ؟ آیا می‌دانید که علامه دهخدا نویسنده بزرگ لغت‌نامه در زبان فارسی است؟

۶- عین الخطأ:

- (۱) خیرٌ مِنَ الخیرِ فاعِلُهُ!؛ بهتر از خوبی، انجام دهنده‌اش است.
- (۲) علينا بِالِاقتِصادِ فی استِهلاكِ الماءِ و الکهرباءِ!؛ ما باید در مصرف آب و برق صرفه‌جویی کنیم!
- (۳) نحن سنتعلّمُ أسلوبَ الحیاةِ من أمّهاتنا المشفقَاتِ: ما روش زندگی را از مادران دلسوز یاد می‌گیریم.
- (۴) قَدَمْتُ کُتبی العِلْمیةَ لِمَکتَبَةِ قَرینَتنا الصَّغیرةِ!؛ کتاب‌های علمی خود را به کتابخانه روستای کوچکمان تقدیم کردم!
- ۷- «دانش‌آموزان ایرانی، فنون ارزشمندی را از متن کتاب‌های کتابخانه جندی شاپور استخراج کردند!»:

(۱) استخرَجَ التَّلَامِیذُ الإِیرَانِیةَ فَنوناً قِیمةً مِنْ نَصِّ الدَّرُوسِ فی مَکتَبَةِ جُنْدی سابور!

(۲) یَسْتخرِجُ الطَّلَابُ الإِیرَانِیونَ بَعْضَ الفنونِ مِنْ نَصِّ کُتُبِ مَکتَبَةِ جُنْدی سابور!

(۳) التَّلَامِیذُ الإِیرَانِیونَ اسْتخرَجُوا فَنوناً قِیمةً مِنْ نُصوصِ بِمَطَالَعَةِ الكُتُبِ فی مَکتَبَةِ جُنْدی سابور!

(۴) اسْتخرَجَ التَّلَامِیذُ الإِیرَانِیونَ فَنوناً قِیمةً مِنْ نَصِّ کُتُبِ مَکتَبَةِ جُنْدی سابور!

۸- کم خطأً فی التَّرادفِ أو التَّضادِ؟

«المُعرُوفُ ≠ المُنکر / المختال ≠ المُعجِبُ بِنفسه / الأبیضُ ≠ الأسود / الأُنکر = الأقیح / السکوت = الکلام / القبیح = الجمیل / المَشاکل =

الشَّدائد / الفُخور ≠ المُتواضع»

سایت کنکور

(۱) واحد (۲) اثنان (۳) ثلاثة (۴) أربعة

۹- عین الخطأ حسب التوضیحات:

(۱) ... : إنها عمود الدین. (الصلاة)

(۲) ... : مکان لشرَاء الملبس. (المصنوع)

(۳) ... : حیوانٌ له أذنانٌ کبیرتان. (الحِمار)

(۴) ... : من الألبسة النسائیة. (الْفُستان)

۱۰- عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:

(۱) الندامة لمن یحب أن یجالسَ الكذاب!

(۲) هل تعلم بأن الله یحبُّ المُحسِنینَ؟

(۳) أنشدَ بعضُ الشعراءِ الإیرانیینَ مَلَمعات!

(۴) علی الطالبِ أن یستمعَ کلامَ مُعلِّمه بدقَّة!

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ حَوْلَهُ: (۱۱ - ۱۵)

الحرية أساس الكرامة الإنسانية و إن الله يختصها للإنسان. نحن قادرون على قيادة الأغنام بسهولة لأنها لا عقل لها ولكن لا يمكن قيادة البشر بنفس الطريق لأن للإنسان قدرة التفكير و ينظر إلى آراءك بدقة ثم يختار أن يسير خلفك أم لا! تُوجدُ للحرية أنواعٌ متنوعةٌ و منها: حق صاحب الرأي في أن يظهر آراءه أم لا! حق أصحاب الأديان في أن يعملوا بأصولها أو فروعها، حق المسافرين مثلاً في أن ينتقل إلى أي مكان يريد و في أن يُقيم أينما يريد و حق الإنسان في تنظيم أمور حياته الشخصية على الشكل الذي ينتخب.

۱۱- على حسب النَّصِّ:

(۱) من موهبات الله للحيوان هي الحرية. (۲) لا يستطيع الإنسان قيادة الأغنام وحيداً.

(۳) الحرية هي الحركة الإجبارية خلف الآخرين. (۴) ليست قيادة الناس كالقيادة للحيوان.

۱۲- عيّن ما ليس من أشكال الحرية:

(۱) حق بيان الآراء و العقائد. (۲) حق تنظيم كيفية الحياة.

(۳) حق قيادة الإنسان على أمور الآخرين. (۴) حق أداء الأعمال الدينية.

■ عيّن الخطأ في التوعية و المحل الإعرابي للكلمات المعيّنة في النَّصِّ: (۱۳ - ۱۵)

۱۳- يختص:

(۱) فعل، مضارع، مجرد ثلاثي، معلوم / فعل و فاعل

(۲) فعل مزيد، للغائب، متعد، مضارع / فعل و مفعوله ضمير «ها»

(۳) فعل و مصدره إختصاص، مفرد مذکر غائب و حروفه الزائدة اثنان

(۴) فعل للغائب، حروفه الأصلية خ-ص-ص، من باب إفتعال / فعل و فاعله ضمير مستتر

۱۴- أنواع:

(۱) اسم، جمع التكمير (مفردها: نوع)، مذکر / نائب فاعل

(۲) اسم مؤنث، جمع مكسر، و مفردها «نوع» / فاعل و مرفوع

(۳) جمع تكسير لغير الإنسان و يُعاملُ معه كالمفرد المؤنث / نائب للفاعل

(۴) اسم مذکر، جمع مكسر، مفرد «نوع» / نائب فاعل

۱۵- ينتقل:

(۱) فعل مضارع، معرب، للغائب، معلوم / فعل و فاعل (۲) مزيد بزيادة حرفين، من مادة نقل، لازم / فعل و الجملة فعلية

(۳) مصدره إنتقال، مفرد مذکر غائب، معرب / فعل و الجملة فعلية (۴) فعل مضارع من باب إنفعال، معلوم، لازم / فعل و فاعله اسم ظاهر

۱۶- عین جواباً جاء فيه اسم المبالغة فقط:

- (۱) نصار - طلاب - رمان
(۲) ظلام - فهامة - خلاق
(۳) حلال - عباد - حفاظ
(۴) ستار - بطارية - دوار

۱۷- عین ما ليس فيه اسم الفاعل:

- (۱) إيتاك و مصادقة الأحمق، فإنه يريد أن ينفعك فيضرك!
(۲) هو زارع و يعيش في مزرعة جميلة جنب البحر!
(۳) أركب جماعة من المسافرين يسافرون على الدواب!
(۴) الصديق من كان ناهياً عن الظلم و العدوان!

۱۸- عین ما ليس فيه اسم التفضيل:

- (۱) إن أحسنكم عند المعلم هو الذي يكون مؤدباً في الصف!
(۲) أكمل الناس إيماناً أحسنهم خلقاً!
(۳) كان أحسن ما شربته اليوم ماءً زلالاً!
(۴) أحسن إلى أسرتك كما أحسن الله إليك في جميع الأحوال!

۱۹- عین العبارة التي جاء فيها اسم المكان:

- (۱) ليس هذا الوقت وقتاً مناسباً للعب في الزقاق!
(۲) لا أحب السفر بالسيارة مغرباً لأن الهواء مظلم!
(۳) زرنا مراد الشهداء الشريفة نهاية الأسبوع الماضي!
(۴) إن في هذا العمل منافع كثيرة لجميع الناس!

۲۰- عین الخطأ في الحوارات التالية:

- (۱) كم سعر هذا القميص الرجالي؟ سبعون ألف تومان.
(۲) هل لكم معلومات عن سوق مشهد؟ نعم، عندنا معلومات كثيرة عنها.
(۳) متى تفتح متجرك لبيع الفساتين؟ يوجد السروال النسائي في متجرى.
(۴) أريد سراويل أفضل من هذه؛ ذلك متجر زميلي، له سراويل أفضل.

ریاضی و آمار [۳]
آشنایی با منطق و استدلال ریاضی / تابع

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، استدلال ریاضی، توابع ثابت،

پندفابطه‌ای و همانی تا پایان تابع ثابت)

صفحه ۲۷ تا ۳۲

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه
هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

 لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **ریاضی و آمار (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۲۱- در کدام گزینه، دو عبارت کنار هم نقیض یکدیگر نیستند؟

$$(۱) \quad N \subseteq \mathbb{Z} \leftarrow \text{نقیض} \quad N \not\subseteq \mathbb{Z}$$

$$(۲) \quad ۳^۲ - ۳ \times ۲ = ۲ \leftarrow \text{نقیض} \quad ۳^۲ - ۳ \times ۲ \neq ۲$$

$$(۳) \quad \sqrt{۹} \text{ عددی فرد است،} \leftarrow \text{نقیض} \quad \sqrt{۹} \text{ عددی زوج است.} \quad (۴) \quad ۶۷ \text{ عددی مرکب است،} \leftarrow \text{نقیض} \quad ۶۷ \text{ عددی اول است.}$$

۲۲- اگر جدول ارزش‌گذاری مربوط به تعدادی از گزاره‌ها شامل ۳۲ ردیف باشد، تعداد گزاره‌های ساده کدام است؟

$$(۱) \quad ۳ \qquad (۲) \quad ۴ \qquad (۳) \quad ۵ \qquad (۴) \quad ۶$$

 ۲۳- اگر ارزش گزاره $(r \Rightarrow p) \Rightarrow q$ نادرست باشد، ارزش گزاره‌های r ، p ، q کدام می‌تواند باشد؟

$$(۱) \quad p \text{ درست، } q \text{ درست، } r \text{ نادرست} \qquad (۲) \quad p \text{ نادرست، } q \text{ نادرست، } r \text{ درست}$$

$$(۳) \quad p \text{ درست، } q \text{ نادرست، } r \text{ درست} \qquad (۴) \quad p \text{ نادرست، } q \text{ درست، } r \text{ درست}$$

محل انجام محاسبات

سایت کنکور

۲۴- اگر p ، q و r سه گزاره دلخواه باشند، در این صورت در جدول ارزش گذاری گزاره $p \vee (q \wedge r)$ چند حالت این گزاره درست است؟

- (۱) ۴   (۲) ۵   (۳) ۶   (۴) ۷

۲۵- چه تعداد از هم‌ارزی‌های زیر برقرار هستند؟

الف) $(\sim r \wedge \sim s) \equiv (\sim s \wedge \sim r)$

ب) $\sim p \wedge (\sim q \wedge s) \equiv (p \wedge \sim q) \wedge s$

ج) $p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \wedge (p \wedge r)$

د) $\sim (p \wedge q) \equiv \sim (\sim p) \vee \sim q$

ه) $\sim p \wedge (\sim p \vee \sim q) \equiv \sim q$

- (۱) ۱   (۲) ۳   (۳) ۲   (۴) ۵

۲۶- نقیض گزاره $p \Leftrightarrow q$ کدام است؟

- (۱) $\sim p \Rightarrow q$ (۲) $p \wedge q$ (۳) $\sim q \Rightarrow p$ (۴) $\sim p \Leftrightarrow q$

۲۷- اگر ارزش گزاره «..... اگر و تنها اگر ۹۱ عددی مرکب است» نادرست باشد، آنگاه در جای خالی کدام گزاره می‌تواند قرار بگیرد؟

(۱) $\sqrt{4}$ عددی گنگ نیست.   (۲) $2 \times 7 - 1$ عددی زوج است.

(۳) $\sqrt{49}$ عددی فرد است.   (۴) $\frac{3}{4}$ عددی گویا است.

۲۸- عکس نقیض گزاره $(r \vee s) \Rightarrow p$ کدام است؟

(۱) $(r \wedge s) \Rightarrow \sim p$ (۲) $\sim p \Rightarrow (r \vee s)$

(۳) $\sim p \Rightarrow (\sim r \wedge \sim s)$ (۴) $(\sim r \wedge \sim s) \Rightarrow \sim p$

۲۹- اگر $(\sim p \vee q) \equiv F$ باشد، گزاره $(\sim p \Leftrightarrow q) \wedge T$ هم‌ارزش با کدام است؟ (F: نادرست، T: درست)

- (۱) $\sim q \Rightarrow \sim p$ (۲) $p \Rightarrow \sim p$ (۳) F   (۴) T

۳۰- اگر p گزاره‌ای درست و q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) $r \Rightarrow (\sim p \Leftrightarrow q)$ (۲) $(p \Leftrightarrow \sim q) \Leftrightarrow q$

(۳) $(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow \sim p$ (۴) $(q \Leftrightarrow \sim p) \Leftrightarrow (p \vee q)$

۳۱- با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، ارزش گزاره $(p \vee \sim q) \wedge (\sim p \vee q)$ کدام است؟

p	$\sim q$	$(p \vee \sim q) \wedge (\sim p \vee q)$
F	F	?
T	T	?
T	F	?
F	T	?

T	F	F	T
F	T	F	T
F ^(۴)	T ^(۳)	T ^(۲)	F ^(۱)
T	F	T	F

۳۲- عبارت «مجموع مکعبات دو عدد حقیقی از ۲ برابر مجموع معکوس آن دو عدد، ۵ واحد کمتر است.» به زبان ریاضی در کدام گزینه آمده است؟

$$x^3 + y^3 = \frac{2}{x+y} - 5 \quad (۲)$$

$$x^2 + y^2 = \frac{2}{x} + \frac{2}{y} - 5 \quad (۱)$$

$$x^2 + y^2 = \frac{1}{x} + \frac{1}{y} - 5 \quad (۴)$$

$$x^3 + y^3 = \frac{2}{x} + \frac{2}{y} - 5 \quad (۳)$$

۳۳- روش به کار رفته در کدام استدلال نادرست است؟

$$x < 0 \Rightarrow x^3 < 0$$

$$\frac{(-8) < 0}{\therefore (-8)^3 < 0} \quad (۱)$$

اگر دو خط بر هم عمود باشند، آنگاه زاویه‌ی بین آنها 90° است.

خط d_1 بر d_2 عمود است.
 زاویه‌ی بین d_1 و d_2 برابر 90° است. (۲)

$(x + y + 3)$ فرد است. $\Rightarrow$ $(x$ و y زوج هستند)
 $m + n + 3$ فرد است.
 m و n زوج هستند. (۳)

$$x^2 = y^2 \Rightarrow x = \pm y$$

$$\frac{(m+1)^2 = (3m-4)^2}{\therefore m+1 = \pm(3m-4)} \quad (۴)$$

۳۴- دانش‌آموزی ادعا می‌کند معادله $x^2 - x = 0$ تنها دارای یک ریشه است. استدلال او در زیر آمده است. اولین ایراد این استدلال در کدام مرحله است؟

مرحله	$x^2 - x = 0$	معادله
(۱)	$x(x-1) = 0$	تجزیه
(۲)	$\frac{x(x-1)}{x} = \frac{0}{x} \Rightarrow (x-1) = 0$	تقسیم طرفین بر x و ساده‌سازی
(۳)	$x-1=0 \Rightarrow x=1$	جواب معادله

(۴) استدلال ایراد ندارد.

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۳۵- در استدلال گزاره: «به ازای هر x و y حقیقی، $\frac{x^2}{y} - \frac{y^2}{x} \geq 0$ » به صورت زیر، در کدام مرحله اولین خطا به وجود آمده است؟

$$\frac{x^2}{y} - \frac{y^2}{x} \stackrel{\text{مرحله ۱}}{=} \frac{x^3 - y^3}{xy} \stackrel{\text{مرحله ۲}}{=} \frac{xy(x^2 + y^2 - 2xy)}{xy} \stackrel{\text{مرحله ۳}}{=} \frac{xy(x-y)^2}{xy} \stackrel{\text{مرحله ۴}}{=} (x-y)^2$$

همواره بزرگتر مساوی صفر است.

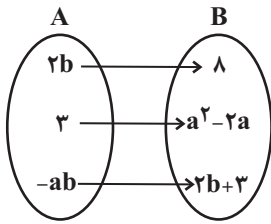
(۴) مرحله ۴

(۳) مرحله ۳

(۲) مرحله ۲

(۱) مرحله ۱

۳۶- اگر دامنه تابع ثابت زیر دو عضوی باشد، $a - b$ کدام است؟

$$\frac{3}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{2} \quad (۱)$$

$$-\frac{9}{2} \quad (۴)$$

$$-\frac{5}{2} \quad (۳)$$

۳۷- اگر $f(x) = (a+1)x + 2a - 1$ یک تابع ثابت و $f(1) = A$ باشد، مقدار $f(A)$ کدام است؟

(۴) ۱

(۳) -۱

(۲) -۲

(۱) -۳

۳۸- اگر تابع $f = \{(0, 2M - k - 2), (3, 4M + \frac{k}{2}), (-2, 6)\}$ بیانگر یک تابع ثابت باشد، آنگاه حاصل $M + k$ کدام است؟

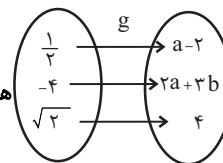
(۴) ۴

(۳) ۲

(۲) -۲

(۱) -۴

۳۹- اگر تابع $f(x) = a + b$ و تابع g هر دو تابع ثابت باشند، آنگاه حاصل $f(g)$ کدام است؟

$$\frac{2}{3} \quad (۴)$$

(۳) ۵

$$\frac{10}{3} \quad (۲)$$

(۱) ۶

۴۰- اگر تابع $f(x) = (2m + n - 2)x^2 + (m + n - 3)x - 3$ یک تابع ثابت باشد، آنگاه حاصل $\frac{m}{n}$ کدام است؟

(۴) ۴

$$\frac{1}{4} \quad (۳)$$

(۲) -۴

$$-\frac{1}{4} \quad (۱)$$

علوم و فنون ادبی [۲]

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و

نهم / پایه‌های آوایی / تشبیه / سبک‌شناسی

قرن‌های ۹ تا ۷ (سبک عراقی)

صفحه ۳۱۲ (۴)

وقت پیشنهادی: ۵۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **علوم و فنون ادبی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۴۱- چند اثر از آثار زیر به تقلید از اثری دیگر به وجود آمده است؟

«تحفة‌الاحرار - اخلاق‌الاشراف - جامع‌التواریخ - مرصادالعباد - بهارستان - جمشید و خورشید - نفحات‌الانس - فیه ما فیه»

سه (۴)

پنج (۳)

چهار (۲)

دو (۱)

۴۲- معرفی کدام شخصیت کاملاً درست است؟

(۱) عطاملک جوینی (از چهره‌های علمی و سیاسی در عصر ایلخانان به شمار می‌رود، وی وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود.)

(۲) فخرالدین عراقی (از شاعران قرن هفتم است. در کتاب عشاق‌نامه خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.)

(۳) مولانا (مکاتیب، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست و سبک نثر وی را بیشتر و بهتر نمودار می‌سازد.)

(۴) دولت‌شاه سمرقندی (از نویسندگان قرن نهم است که تذکره دولت‌شاه را به تشویق سلطان حسین بایقرا نوشته است.)

۴۳- در کدام گزینه، به ویژگی‌های نثر سبک عراقی اشاره نشده است؟

(۱) از ویژگی‌های نثر این دوره، ورود لغات مختلف قبایل ترک و مغول به زبان فارسی است که در دوره تیمور سرعت رشد آن کمتر شد.

(۲) در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند و به استعاره‌های دور از ذهن و آوردن سجع‌های متوالی و بی‌روح پرداختند.

(۳) به وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر، از ویژگی‌های دیگر این دوره است.

(۴) تاریخ‌نویسی از اوایل دوره مغول، به سبب علاقه شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد و در دوره تیموری هم ادامه یافت.

۴۴- بیت کدام گزینه، در بردارنده ویژگی‌های فکری سبک عراقی نیست؟

(۱) بیا که هائف میخانه دوش با من گفت / که در مقام رضا باش و از قضا مگریز

(۲) آن قطره باران بین از ابر چکیده / گشته سر هر برگ از آن قطره گهربار

(۳) با وجود عقل و دین سامان نگیرد کار عشق / در هجوم این شدی آن هر دو یغما کاشکی

(۴) خیز تا بر کلک آن نقاش، جان افشان کنیم / کاین همه نقش عجب در گردش پرگار داشت

۴۵- با توجه به واژه‌های مشخص‌شده، کدام یک از ارکان تشبیه نادرست است؟

(۱) می‌شود تازه ز ایام بهاران داغم / دل من، دانه بریان شده را می‌ماند (مشبهه)

(۲) با شکوه کوه فضل، ابر گریان بر جبال / با وجود جود دست، برق خندان بر سحاب (وجه شبه)

(۳) سرشک من که ز طوفان نوح دست برد / ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست (مشبه)

(۴) تو لعبت حوری وش، زان روی دلت دلکش / خط بر در جنت کش، خون در دل کوثر کن (ادات تشبیه)

۴۶- در کدام بیت تعداد تشبیهات بیشتر است؟

- (۱) بستان رخ تو روضه خلد / یاقوت لب تو کوثر دل
 (۲) ای قامت تو قیامت عقل / وی خاک در تو محشر دل
 (۳) لعل لب و زلف تابدارت / جان پرور جان و دلبر دل
 (۴) ابروت هلال غره مه / مهرت خور جان و درخور دل

۴۷- در همه ابیات بهجز ... هر دو نوع تشبیه فشرده و گسترده وجود دارد.

- (۱) من که با زلف چو چوگان تو گویی نزنم / بیش از این گوی دلم در خم چوگان مگذار
 (۲) خجل است سرو بستان بر قامت بلندش / همه صید عقل گیرد خم زلف چون کمندش
 (۳) پیداست از گلاب سرشکم که من چو گل / یک روز خنده کردم و عمری گریستم
 (۴) آن بناگوش دل افروز است یا مه یا چراغ / کز شب زلف تو چون شمع شبستان تافته است

۴۸- مرز پایه‌های آوایی کدام مصراع درست مشخص شده است؟

(۱) تو را این قدر تا بمانی بس است:

تُ را این	قَ دَر تا	بِ مانی	بَ سست
-----------	-----------	---------	--------

(۲) بعد از این ای یار اگر تفصیل هشیاران کنند:

یَع دَ زین ای	یا ر آگر	تَف صی لِ هُش	یا ران کَ نند
---------------	----------	---------------	---------------

(۳) گواهی می‌دهد صورت بر اخلاقی به زیبایی:

گَ و ا هی می	دَ هَد صو رت	بَ رَ خ لاقَ	ش بِ زی با یی
--------------	--------------	--------------	---------------

(۴) سر زلفت ببریدند و به بالات خوش افتاد:

سَ ر زُل فَت	بِ بَ ری دَن	دَ بِ با لات	خُ شَف تاد
--------------	--------------	--------------	------------

۴۹- تعداد پایه‌های آوایی در همه ابیات زیر بهجز گزینه ... یکسان است.

- (۱) به دنبال محمل چنان زار گریم / که از گریه‌ام ناچه در گل نشیند
 (۲) همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر / نهان کی ماند آن رازی کزو سازند محفل‌ها
 (۳) به دل گفتم ز چشمانش بهره‌یز / که هشیاران نیاویزند با مست
 (۴) من مرغی پرسته‌ام زان در قفس بنشسته‌ام / گر زانکه بشکستی قفس بنمودمی پرواز را

۵۰- مفهوم کدام بیت در برابر آن درست آمده است؟

- (۱) گفت که شیخی و سری، پیشرو و راهبری / شیخ نی‌ام، پیش نی‌ام، امر تو را بنده شدم (فرمانبرداری از عشق)
 (۲) بانگ زد یارش که بر در کیست آن؟ / گفت بر در هم تویی ای دلستان (فنا‌ی در راهبر)
 (۳) خانه دل ما را از کرم عمارت کن / پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی (ویران‌کننده بودن عشق)
 (۴) گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد / اول بلا به مرغ بلند آشیان رسد (رنج دنیایی انسان‌های پست)

تاریخ [۳]**تاریخ‌شناسی**

ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر
(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین و دوره مابین گذشته)
صفحه ۵۲۴۲
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **تاریخ (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۵۱- کدام شیوه تاریخ‌نگاری با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی پیدا کرد و کدام کتاب جزء این شیوه تاریخ‌نگاری است؟

- (۱) تاریخ‌نگاری سلسله‌ای - تاریخ بیهقی
(۲) تاریخ‌نگاری عمومی - تاریخ طبری
(۳) تاریخ‌نگاری سلسله‌ای - تاریخ طبری
(۴) تاریخ‌نگاری عمومی - تاریخ بیهقی

۵۲- کدام شیوه تاریخ‌نگاری از دوره تیموریان به بعد مرسوم گردید و ویژگی آن چه بود؟

- (۱) تاریخ‌های منظوم - سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی
(۲) تک‌نگاری - توصیف و ثبت و ضبط تاریخ زندگی فرمانروایان به صورت متمرکز و ویژه
(۳) تاریخ‌های سلسله‌ای - تدوین رویداد به دستور فرمانروایان
(۴) تاریخ‌های عمومی - نگارش تاریخ جهان از آفرینش عالم

۵۳- پس از چه حادثه‌ای اتحاد امت اسلامی آسیب دید؟

- (۱) قتل خلیفه سوم
(۲) حادثه سقیفه بنی‌ساعده
(۳) جنگ‌های زمان خلافت امام علی (ع)
(۴) شورش مرتدان و پیامبران دروغین

۵۴- طی سال‌های هفتم و هشتم هجری و پس از چه حادثه‌ای حاکمان محلی کدام مناطق به اسلام گرویده و یا با بستن پیمان و پرداخت جزیه، تابع حکومت مدینه شدند؟

- (۱) صلح حدیبیه - عمان، بحرین، نجران، یمن
(۲) صلح حدیبیه - شام، عراق، نجران، یمن
(۳) فتح مکه - شام، عراق، نجران، یمن
(۴) فتح مکه - عمان، عراق، نجران، یمن

۵۵- به ترتیب، کدام کتاب براساس روش موضوع محوری نوشته شده است؟ این کتاب تألیف کدام مورخ است؟

- (۱) تاریخ بیهقی - ابوالفضل بیهقی
(۲) تجارب الامم - ابوعلی مسکویه
(۳) مزوج الذهب و معادن الجواهر - مسعودی
(۴) عجایب المقدور - ابن عربشاه

۵۶- مشهورترین چهره سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی چه کسی است و صاحب چه کتابی است؟

- (۱) دینوری - اخبار الطوال
(۲) مسعودی - مروج الذهب
(۳) طبری - تاریخ طبری
(۴) ابوعلی مسکویه - تجارب الامم

۵۷- مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب اسلام چه بود؟

- (۱) پیمان برادری
(۲) صلح حدیبیه
(۳) پیمان‌نامه عمومی
(۴) فتح مکه

۵۸- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟

- رسول خدا چه زمانی تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت؟

- مشرکان در کدام جنگ توانستند به موفقیت نسبی برسند؟

- جنگ بدر به چه علتی صورت گرفت؟

(۱) به دنبال نزول آیات جهاد - احزاب - جبران شکست قبلی و نابودی اسلام

(۲) در اواخر سال نخست هجرت - احزاب - جبران شکست قبلی و نابودی اسلام

(۳) به دنبال نزول آیات جهاد - احد - تداوم تعقیب کاروان‌های تجاری قریش

(۴) در اواخر سال نخست هجرت - احد - تداوم تعقیب کاروان‌های تجاری قریش

۵۹- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ درست سؤال‌های زیر می‌باشد؟

(الف) به ترتیب، کدام گزینه بیانگر اعراب جنوبی و شمالی می‌باشد؟

(ب) وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله خود، موجب به وجود آمدن کدام پدیده شده بود؟

(ج) وضعیت اقتصادی شبه جزیره عربستان متأثر از چه چیزی بود؟

(۱) قحطانی، عدنانی - عصبیت - موقعیت جغرافیایی و شرایط اقلیمی و طبیعی

(۲) عدنانی، قحطانی - عصبیت - موقعیت سیاسی و اجتماعی

(۳) قحطانی، عدنانی - مروت - موقعیت جغرافیایی و شرایط اقلیمی و طبیعی

(۴) عدنانی، قحطانی - مروت - موقعیت سیاسی و اجتماعی

۶۰- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ درست سؤال‌های زیر است؟

(الف) صفت جاهلی که در قرآن از مردمان زمان پیامبر یاد شده، به چه مفهومی بود؟

(ب) کدام عملکرد مربوط به حنفاء نیست؟

(ج) سران مشرک در ابتدای دعوت اسلامی چه عکس‌العملی نشان دادند؟

(۱) جاهلیت مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت بود - خواندن نماز صبح پس از طلوع خورشید - به شدت دست به سرکوب تازه مسلمانان زدند.

(۲) دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد - خواندن نماز صبح پس از طلوع خورشید - مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند.

(۳) جاهلیت مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت بود - از پرسش بت‌ها امتناع می‌کردند - به شدت دست به سرکوب تازه مسلمانان زدند.

(۴) دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد - از گوشت قربانی اعراب بت‌پرست نمی‌خوردند - مخالف و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند.

۶۱- به ترتیب، در ظاهر علت اصلی مخالفت و دشمنی سران مشرک با اسلام چه بود و تحت چه شرایطی اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر و

مسلمانان راه یافت و به این منظور راهی کدام شهر شدند؟

- (۱) ترس از متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی مکه - تحریم و محاصره اجتماعی و اقتصادی - یثرب
- (۲) احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها - تشدید آزار مشرکان - طائف
- (۳) ترس از متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی مکه - تشدید آزار مشرکان - طائف
- (۴) احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها - تحریم و محاصره اجتماعی و اقتصادی - یثرب

۶۲- به ترتیب، کدام پیمان و به چه علت بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود و پیامد شکست مشرکان در غزوه بدر چه بود؟

- (۱) عقبه دوم - حضور شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف در آن - تضعیف قدرت و موقعیت قریش در منطقه حجاز
- (۲) عقبه اول - به وجود آمدن پایگاه امن و مطمئنی برای مسلمانان - ایجاد زمینه مساعد برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز
- (۳) عقبه دوم - به وجود آمدن پایگاه امن و مطمئنی برای مسلمانان - تضعیف قدرت و موقعیت قریش در منطقه حجاز
- (۴) عقبه اول - حضور شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف در آن - ایجاد زمینه مساعد برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز

۶۳- به ترتیب، پس از پیمان صلح حدیبیه حضرت محمد (ص) دست به چه اقدامی زد و کدام گزینه از اقدامات عبدالله بن ابی می‌باشد؟

- (۱) مأموریت دادن به حضرت علی (ع) برای ابلاغ سوره براءت (توبه) در مکه - تحریک انصار علیه مهاجران
- (۲) دعوت از سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ به اسلام - تشویق یهودیان به مقاومت در برابر مسلمانان
- (۳) مأموریت دادن به حضرت علی (ع) برای ابلاغ سوره براءت (توبه) در مکه - شرکت نکردن در غزوه‌های احد و تبوک
- (۴) دعوت از سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ به اسلام - وعده یاری دادن به قوم بنی قریظه

۶۴- به ترتیب، تاریخ سیستان، تاریخ بیهقی، زندگی شگفت‌آور تیمور و تاریخ طبری مربوط به کدام نوع از کتب تاریخی هستند؟

- (۱) عمومی، تک‌نگاری، سلسله‌ای، محلی
- (۲) محلی، سلسله‌ای، تک‌نگاری، عمومی
- (۳) تک‌نگاری، عمومی، محلی، سلسله‌ای
- (۴) سلسله‌ای، تک‌نگاری، عمومی، محلی

۶۵- به ترتیب، کتاب سیاست‌نامه اثر کیست و حاوی چه موضوعاتی می‌باشد و در چه دوره‌ای نگارش شده است؟

- (۱) عنصرالمعالی - اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم - آل‌بویه
- (۲) خواجه نظام الملک توسی - اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم - آل‌بویه
- (۳) عنصرالمعالی - شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم - سلجوقی
- (۴) خواجه نظام الملک توسی - شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم - سلجوقی

۶۶- براساس خط زمان زندگانی رسول گرامی اسلام (ص) در دوران پیش از بعثت، کدام حادثه در سن ۱۴ سالگی برای رسول خدا (ص) اتفاق

افتاده است؟

- (۱) شرکت در جنگ فجار
(۲) شرکت در پیمان جوانمردان
(۳) سفر به شام همراه ابوطالب
(۴) نصب حجرالاسود

۶۷- در آستانه ظهور اسلام، کدام شهر مرکز بازرگانی عربستان به شمار می‌رفت و یهودیان و مسیحیان به ترتیب، در کدام منطقه عربستان مستقر

بودند؟

- (۱) مکه - نجران - یثرب
(۲) یثرب - جده - طائف
(۳) جده - طائف - یثرب
(۴) مکه - یثرب - نجران

۶۸- در کدام سبک تاریخ‌نگاری، نویسنده هیچ نقد و نظری درباره درستی یا نادرستی خبر تاریخی ارائه نمی‌دهد؟

- (۱) تاریخ‌نگاری تحلیلی
(۲) تاریخ‌نگاری روایی
(۳) تاریخ‌نگاری ترکیبی
(۴) تاریخ‌نگاری سلسله‌ای

۶۹- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر می‌باشد؟

الف) از دیدگاه مورخان مسلمان سال وفود به چه معناست؟

ب) پیامبر پس از آن که مناطق یهودی‌نشین مانند ..... را به جنگ گشود، به آنها اجازه داد روی زمین‌های آن منطقه کشاورزی کنند.

ج) کدام خلیفه پیش از مرگ خود شورایی شش نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد تا از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه

معرفی کنند؟

- (۱) سال اسلام آوردن قبیله‌ها - خیبر - عمرین خطاب
(۲) سال پیروزی مسلمانان - نجران - ابوبکر
(۳) سال اسلام آوردن قبیله‌ها - نجران - عمرین خطاب
(۴) سال پیروزی مسلمانان - خیبر - ابوبکر

۷۰- کدام یک از عبارتهای زیر صحیح است؟

الف) معاویه پسر ابوسفیان که توسط علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود به بهانه خون‌خواهی عمرین خطاب به سرکشی پرداخت.

ب) پس از رحلت پیامبر (ص)، به خصوص در پی اختلافی که بین مسلمانان بر سر جانشینی پیامبر در حدیبیه به وجود آمد اتحاد امت

اسلامی آسیب دید.

ج) در دوره خلیفه سوم، بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌المال به افراد مختلف به‌خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.

د) با فتح مصر (سال ۲۰ ق) سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی از بین رفت و شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در

امان ماند.

- (۱) الف - ب
(۲) ج - د
(۳) د - الف
(۴) ج - ب

جغرافیا [۳]

نواحی طبیعی و دوره مباحث گذشته

(ناهمواریها و اشکال زمین تا پایان فرسایش انملالی و

دوره مباحث گذشته)

صفحه ۲ تا ۴۶

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **جغرافیا (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۷۱- زیست‌بوم‌ها به چه دلیل از یکدیگر متمایز می‌شوند؟

(۱) وسعت و گستردگی هر یک از آنها

(۲) پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاص هر یک از آنها

(۳) شباهت‌ها و تفاوت‌های هر یک از آنها

(۴) پیوستگی و هماهنگی میان اجزا و پدیده‌های هر یک از آنها

۷۲- کدام عبارت درباره ناحیه‌بندی درست است؟

(۱) کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

(۲) کاری صرفاً علمی است و به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

(۳) کاری صرفاً علمی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

(۴) کاری صرفاً جغرافیایی است و به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

۷۳- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ صحیح سؤال‌های زیر می‌باشد؟

الف) کدام مورد بیانگر شباهت و تفاوت فلات و کوه است؟

ب) مبنای محاسبه تعیین ارتفاع عوارض سطح زمین چیست و حداکثر تا چه ارتفاعی را تپه می‌گویند؟

ج) کدام مفهوم از عوامل پیدایش و شکل‌گیری ناهمواری‌های سطح زمین است؟

(۱) هر دو مرتفع هستند اما فلات مسطح است - سطح متوسط آب‌های آزاد و کمتر از ۶۰۰ متر - درونی، بیرونی

(۲) هر دو شیب دارند اما فلات مرتفع است - سطح متوسط آب‌های آزاد و کمتر از ۶۰۰ متر - فرسایش، هوازدگی

(۳) هر دو مرتفع هستند اما فلات شیب‌دار است - سطح متوسط آب‌های آزاد و کمتر از ۶۰۰ متر - فرسایش، هوازدگی

(۴) هر دو شیب دارند اما فلات مسطح است - سطح متوسط آب‌های آزاد و کمتر از ۳۰۰ متر - درونی، بیرونی

۷۴- باد چگونه شکل می‌گیرد و کدام مورد در حالت کم فشار پدید می‌آید؟

- (۱) هوای گرم و سبک بالا می‌رود و هوای نسبتاً سرد و سنگین به زیر آن می‌رود و جانشین آن شود - فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.
- (۲) هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری وجود دارد به سمت جایی که فشار کمتری دارد جریان می‌یابد - فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.
- (۳) هوا همیشه از جایی که فشار کمتری وجود دارد به سمت جایی که فشار بیشتری دارد جریان می‌یابد - فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.
- (۴) هوای گرم و سبک بالا می‌رود و هوا نسبتاً سرد و سنگین به زیر آن می‌رود و جانشین آن می‌شود - فشار هوا به سمت مرکز ناحیه زیاد می‌شود.

۷۵- سرعت هوازدگی در سنگ‌ها به چه عواملی بستگی دارد و به ترتیب، هوازدگی زیستی ناشی از حفاری موربانه‌ها و گیاهان در حال پوسیدگی

چه نوع هوازدگی را تشدید می‌کنند؟

- (۱) زمان، جنس سنگ‌ها، شکل ناهمواری‌ها - فیزیکی، شیمیایی
- (۲) نوع آب و هوا، شکل ناهمواری‌ها، زمان - شیمیایی، فیزیکی
- (۳) جنس سنگ‌ها، نوع آب و هوا، شکل ناهمواری‌ها - فیزیکی، فیزیکی
- (۴) جنس سنگ، نوع آب و هوا، زمان - فیزیکی، شیمیایی

۷۶- کدام عبارت با مفهوم زیر در رابطه با نواحی مرتبط است؟

«نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند»

- (۱) امروزه همه نواحی و حتی دور افتاده‌ترین آن‌ها به‌ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند.
- (۲) محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است.
- (۳) انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند.
- (۴) حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

۷۷- به ترتیب، یکی از عوامل مهم پدید آمدن ناحیه چيست و بیشترین تغییرات آب و هوایی در کدام لایه هواکره به وجود می آید؟

(۱) ناهموازی‌ها - هیدروسفر

(۲) آب و هوا - تروپوسفر

(۳) ناهموازی‌ها - وردسپهر

(۴) آب و هوا - بیوسفر

۷۸- عبارت زیر با کدام مورد از تغییر نواحی مطابقت دارد؟

«مهاجرت روستاییان از یک ناحیه با وقوع خشکسالی وسعت یک ناحیه کشاورزی را کاهش می‌دهد یا ممکن است به کلی آن ناحیه را به

ناحیه‌ای غیرکشاورزی تبدیل کند.»

(۱) مرزهای نواحی قابل تغییراند.

(۲) قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است.

(۳) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.

(۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۷۹- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام نوع از انواع بارش اشاره می‌کند؟

- توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود.

- در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید.

- هنگام صعود توده هوا دمای آن کاهش می‌یابد و موجب بارش می‌شود.

(۱) همرفتی - جبهه‌ای - کوهستانی

(۲) سیلکونی - کوهستانی - همرفتی

(۳) ناهموازی - همرفتی - جبهه‌ای

(۴) جبهه‌ای - کوهستانی - سیلکونی

۸۰- در ناحیه ... به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون ... ایجاد می‌شود.

(۱) استوا - کم‌فشار

(۲) استوا - پرفشار

(۳) معتدله - پرفشار

(۴) معتدله - کم‌فشار

جامعه‌شناسی [۲]
فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی و دوره
مباحث گذشته

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب و دوره)

مباحث گذشته)

صفحه ۳۳ تا ۴۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه
هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **جامعه‌شناسی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۸۱- هر دو عبارت مطرح شده در کدام‌یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

(۱) جهان‌گشایی و امپراتوری، اغلب با کشتار و خسارت‌های اقتصادی و فرهنگی فراوان همراه بوده است. - فرهنگ مغولان، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های جهانی شدن را نداشت.

(۲) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر استقلال سیاسی‌اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند هویت فرهنگی خود را به‌دست آورد. - غلبه نظامی به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود.

(۳) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد. - ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند که منجر به جهانی شدن فرهنگ آنان شد.

(۴) غلبه نظامی به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، اما همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال نمی‌آورد. - جهان‌گشایی و امپراتوری، اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است.

۸۲- به ترتیب، در رابطه با استعمار نو - استعمار - استعمار فرانو - امپریالیسم، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) استعمارنو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن نوزدهم به‌وجود آمد. - در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند. - کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند. - واژه امپریالیسم از امپراتوری گرفته شده است.

(۲) دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود، از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کنند. - از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد. - استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد. - امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

(۳) موفقیت‌های این دوران ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود. - در قرن نوزدهم به اوج رسید. - بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند. - به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

(۴) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای اسلامی، طی قرن بیستم به‌وجود آمد. - اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا برای تأمین سلطه خود به نسل‌کشی دست زدند. - بیشتر از ابزارهای فرهنگی و علمی، به‌ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند. - با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

۸۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با روشنگری در معنای عام، صحیح نمی‌باشد؟

(۱) انبیای الهی از دیرباز از این راه استفاده می‌کردند.

(۲) عقل، وحی و تجربه، روش‌های شناخت حقیقت‌اند.

(۳) در طول بیش از چهارصدسال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است.

(۴) پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست.

۸۴- به ترتیب، هریک از موارد زیر، مربوط به کدام مرحله از گسترش فرهنگ اسلامی می‌باشد؟

- قدرت سیاسی جوامع اسلامی از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد.

- فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم و بیگانه را هضم و جذب می‌کرد.

- مظاهر فرهنگ اسلامی برای تأمین نیازهای اقتصادی غرب حذف شد.

(۱) استعمار - خلافت - استعمار (۲) خلافت - عصر نبوی - استعمار

(۳) استعمار - عصر نبوی - بیداری اسلامی (۴) خلافت - خلافت - بیداری اسلامی

۸۵- با توجه به موارد زیر به ترتیب، کدام گزینه به درستی جدول زیر را کامل می‌کند؟

- بخش فردی جهان انسانی

- نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی

- ورود یک اندیشه فردی به حوزه فرهنگی

- مانع شناخت انسان از حقیقت خویش و جهان هستی

اغلال و سلاسل	ج	مهر ورزیدن به دیگران	الف
د	دیدگاه اول در مورد تعامل جهان‌ها	ب	ابعاد اخلاقی و روانی انسان

(۴) الف - ج - ب - د

(۳) ب - د - الف - ج

(۲) د - ب - ج - الف

(۱) الف - ج - د - ب

۸۶- در رابطه با ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) فرهنگ جهانی باید روحیه معنویت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

(۲) اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین خود در سطح اول عقلانیت پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

(۳) به پرسش‌های مربوط به آزادی، باید براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده شود.

(۴) در صورت وجود عدالت در جامعه، می‌توان از دوقطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پامال شدن

حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد.

۸۷- صحیح و غلط بودن هر یک از عبارتهای زیر، در کدام گزینه بهدرستی بیان شده است؟

- عدل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوبترین مخلوق خداوند است.

- دین اسلام با دعوت فراگیر خود، ایجاد یک فرهنگ اسلامی را مورد توجه قرار داده است.

- اصول اعتقادی و ارزشهای اسلام، اصول و ارزشهای ثابتی است.

- اصول و ارزشهای اسلام مطابق با نظام آفرینش و موافق با فطرت آدمیان هستند.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - غ

۸۸- به ترتیب، کدام یک از ارزشهای بنیادین فرهنگ غرب، به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی است، مهمترین ویژگی

انسان شناختی فرهنگ معاصر غرب، کدام است و پروتستانتیسم، حاصل کدام نوع از سکولاریسم است؟

(۱) لیبرالیسم - سکولاریسم - سکولاریسم آشکار (۲) اومانیسم - لیبرالیسم - سکولاریسم پنهان

(۳) سکولاریسم - اومانیسم - سکولاریسم پنهان (۴) اومانیسم - سکولاریسم - سکولاریسم آشکار

۸۹- کدام مورد درباره ویژگیهای جامعه تغلب از نظر فارابی درست نیست و چند قرن از پیدایش فرهنگ جدید غرب در اروپا می گذرد؟

(۱) مردم جامعه تغلب برای غلبه یافتن بر سایر ملتها با یکدیگر همکاری می کنند. - پنج قرن

(۲) هدف مردم جامعه تغلب خوار و مقهور کردن دیگران است. - هفت قرن

(۳) مردم جامعه تغلب بر یکایک مردم جامعه خود هم چیره می شوند. - پنج قرن

(۴) مردم جامعه تغلب، مردم جوامع دیگر را ستایش می کنند. - هفت قرن

۹۰- با توجه به جدول زیر، ویژگی روشنگری قرون نوزدهم و بیستم و پیامد روشنگری قرون هفدهم و هجدهم به ترتیب، کدام است؟

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
؟		قرون هفدهم و هجدهم
	؟	قرون نوزدهم و بیستم
		پایان قرن بیستم

(۲) حس گرایی، نفی عقل و وحی - دئیسم

(۱) عقل گرایی، نفی وحی - دئیسم

(۴) حس گرایی، نفی عقل و وحی - دانش ابزاری

(۳) عقل گرایی، نفی وحی - دانش ابزاری

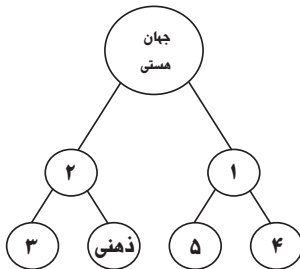
سؤالات آشنا

پاسخ دادن به این سؤالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۹۱- به ترتیب، «اندیشیدن فرد پیرامون یک موضوع خاص» و «بیان اندیشه فردی به صورت گفتار و نوشتار» را کدام گزینه به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) فرد در محدوده جهان فردی و ذهنی زندگی می‌کند. - به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.
- (۲) جهان ذهنی و فردی انسان‌ها لایه‌ها و سطوح مختلفی دارد. - به جهان طبیعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.
- (۳) هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد. - به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.
- (۴) فرهنگ، حاصل آگاهی و عمل مشترک آدمیان است. - به جهان فردی و ذهنی قدم می‌گذارد.

۹۲- به ترتیب، کدام گزینه نمودار زیر را کامل می‌کند؟

- (۱) جهان طبیعت - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی - جهان طبیعت - جهان فوق طبیعت
- (۲) جهان فوق طبیعت - جهان انسانی - جهان اجتماعی - جهان فرهنگی - جهان طبیعت
- (۳) جهان تکوینی - جهان انسانی - جهان فرهنگی - جهان طبیعت - جهان فوق طبیعت
- (۴) جهان تکوینی - جهان اجتماعی - جهان انسانی - جهان فرهنگی - جهان طبیعت

۹۳- به ترتیب شیخ ابراهیم زکراکی در زمره چه افرادی بود و انقلاب طبقاتی اشاره به کدام یک از مکاتب غربی دارد؟

- (۱) از نظریه پردازان ملی‌گرا بود و به اهمیت وحدت جوامع اسلامی تأکید داشت. - ناسیونالیسم
- (۲) از افرادی است که به گسترش مکاتب و روش‌های غربی در کشورهای اسلامی کمک بسیار کرد. - مارکسیسم
- (۳) از متفکران جهان اسلام است که خطرات فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کرد. - مارکسیسم
- (۴) از رهبران انقلاب کارگران علیه نظام سرمایه‌داری بود که تنها راه حل مشکلات اسلام را در این انقلاب می‌دانست. - ناسیونالیسم

۹۴- کدام گزینه از ویژگی‌های «فرهنگ‌هایی که ظرفیت جهانی شدن را ندارند»، نمی‌باشد؟

- (۱) ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است. (۲) از محدوده منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند.
- (۳) از محدوده قومی خود فراتر می‌روند. (۴) نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارند.

۹۵- در ارتباط با ظرفیت جهانی شدن فرهنگ‌ها، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) فرهنگ سرمایه‌داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.
- (۲) فرهنگ سلطه یا استکبار، تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص بر دیگران را به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.
- (۳) عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای گونه نخست فرهنگ جهانی، ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و چنین فرهنگی با عقاید مشترک انسانی، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.
- (۴) فرهنگ صهیونیسم در زمره فرهنگ‌هایی است که عقاید و ارزش‌های آن به دلیل اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته، جهانی شده است.

۹۶- کدام گزینه، مصداقی از «مدینه تغلب فارابی» است؟

- (۱) مردمی که برتری مطلق فرهنگی و معرفتی جهان غرب را پذیرفته باشند و هویت خود را در حاشیه جهان غرب بازسازی می‌کنند.
- (۲) استعمارگران اروپایی که سلطه فرهنگ غرب بر همه جهان را در پوشش نام جهانی شدن پیگیری می‌کنند.
- (۳) جامعه‌ای که ارزش‌ها و عقاید فرهنگی آن، ناظر بر قوم و منطقه خاصی است.
- (۴) فرهنگ جامعه‌ای که بر مبنای ارزش‌ها و عقاید خود نتواند یک نظام جهانی را تعریف کند.

۹۷- به ترتیب، عامل پیدایش این آسیب‌ها چیست؟

«تصرف بازارها و مواد خام یک کشور»، «نسل‌کشی توسط اروپاییان»، «بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت»، «به آتش کشیده شدن تخت جمشید»

(۱) امپریالیسم اقتصادی - استعمار قدیم - استعمار اروپایی - جهان‌گشایی و امپراطوری

(۲) امپریالیسم فرهنگی - جهان‌گشایی و امپراطوری - استعمار قدیم - نابود کردن مقاومت فرهنگی منطقه تحت تصرف

(۳) استعمار فرانو - جهان‌گشایی و امپراطوری - امپریالیسم اقتصادی - نابود کردن مقاومت فرهنگی منطقه تحت تصرف

(۴) امپریالیسم اقتصادی - اشغال نظامی جوامع ضعیف - موفقیت‌های استعمار - جهان‌گشایی و امپراطوری

۹۸- حقوق بشر در غرب بر مبنای ... است و حقوق انسان در فرهنگ دینی مبتنی بر ... است و تصویر زیر نشان می‌دهد که ...

(۱) خواسته‌های اومانیستی - فطرت الهی - هنر قرون وسطی، به بعد معنوی انسان توجه داشته است.

(۲) اندیشه‌های اومانیستی - فطرت الهی - هنر مدرن به بعد جسمانی وجود انسان توجه دارد.

(۳) اندیشه‌های سکولاریستی - تمایلات انسانی - هنر قرون وسطی، بر بعد معنوی وجود انسان توجه داشته است.

(۴) اندیشه‌های اومانیستی - عادات طبیعی - هنر مدرن به بعد معنوی وجود انسان توجه دارد.

۹۹- نوید اسلام به بشریت چیست؟

(۱) رهایی آدمیان از زنجیرهای بندگی و اسارت

(۲) پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت دین حق

(۳) مانع شدن از چرخش ثروت در دست اغنیا

(۴) آباد کردن این جهان و اجرای عدالت

۱۰۰- به ترتیب، هریک از عبارات زیر نتیجه چیست؟

الف) عدم آشکار شدن کامل ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن

ب) استفاده از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی توسط گروه‌های مهاجم بیگانه

ج) سازمان‌دهی اقتدار جامعه اسلامی در چارچوب مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای

(۱) غلبه ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی که تا فتح مکه در برابر اسلام مقاومت کرده بود و در دوران خلافت آشکار شده بود. - هضم و جذب فرهنگ‌های

بیگانه درون فرهنگ اسلامی. - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و قومی رفتار می‌کردند.

(۲) غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند. - غنای معرفتی

فرهنگ اسلامی - ارزش‌ها و هنجارها و رفتارهای جاهلی

(۳) غلبه ارزش‌ها و هنجارها، رفتارهای جاهلی که تا فتح مکه در برابر اسلام مقاومت کرده بود و در دوران خلافت آشکار شده بود. - غنای معرفتی فرهنگ

اسلامی - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی رفتار می‌کردند.

(۴) غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و قومی رفتار می‌کردند. - هضم و جذب فرهنگ بیگانه

درون فرهنگ اسلام - ارزش‌ها و رفتارها و هنجارهای جاهلی

فلسفه

چیستی فلسفه / ریشه و شاخه‌های فلسفه / فلسفه

و زندگی / آغاز تاریخی فلسفه

صفحه ۳۵ تا ۲۶

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس فلسفه، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱۰۱- به ترتیب، کدام عبارت درباره «واقف» صحیح نیست؟ و سومین مرحله از مراحل اندیشه‌ورزی و تفکر در انسان کدام است؟

(۱) دروازه جهان برتر به رویش گشوده شده است - طرح سؤال

(۲) دروازه جهان برتر به رویش گشوده شده است - تفکر در اندوخته‌ها

(۳) کار او تقلید از دیگران است - تفکر در اندوخته‌ها

(۴) کار او تقلید از دیگران است - طرح سؤال

۱۰۲- کدام عبارت درست است؟

(۱) تفکر فلسفی، تفکر در حوزه فطرت اول و فلسفه، تفکر در حوزه فطرت ثانی است.

(۲) تنها کسانی که اهل تفکر فلسفی هستند، پرسش‌های بنیادین را جدی گرفته و به دنبال یافتن پاسخ آنها هستند.

(۳) سؤالات روزمره می‌تواند ساعات طولانی ما را به خود مشغول کرده و به تفکر وادار نماید.

(۴) از نظر ملاصدرا ماندن در فطرت دوم و عبور نکردن از آن شایسته انسان نیست.

۱۰۳- در کدام گزینه، به درستی به تفاوت فیلسوف و مردم واقعی اشاره شده است؟

(۱) داشتن فهم درست و واقعی از حقایق عالم هستی

(۲) عبرت گرفتن از مغالطه‌ها و عدم تکرار آن

(۳) تبعیت از برهان و استدلال و نه افراد و اشخاص

(۴) نقد و ارزیابی افکار و عقاید جامعه

۱۰۴- کدام یک از موارد زیر جزء ویژگی افراد اهل تفکر فلسفی نیست؟

(۱) بررسی چرایی باورهای زندگی

(۲) قناعت در تفکر پیرامون جهان

(۳) کسب شخصیتی مستقل

(۴) ساخت بنیان‌های فکری

۱۰۵- در کدام گزینه، گزاره صحیحی ذکر شده است؟

(۱) بخش اصلی فلسفه پیرامون قوانین کلی عام و خاص حاکم بر هستی بحث می‌کند.

(۲) فلسفه همان وجودشناسی است و معرفت و علم جزئی از آن به حساب می‌آیند.

(۳) وجه تسمیه فلسفه مضاف، اضافه شدن یک علم به کلمه فلسفه است.

(۴) شاخه‌های دانش فلسفه قوانین بنیادی وجودشناسی را به زمینه‌های فلسفی انتقال می‌دهد.

۱۰۶- در تمثیل غار افلاطون، فردی که به سمت دهانه غار حرکت کرده است با دیدن روشنایی حقیقی پی می برد که ..... .

(۱) موجودات واقعی عالم مثل، صاحبان سایه‌های درون غار هستند. (۲) انسان به سرعت می‌تواند با حقایق روبه‌رو شود و آنها را درک کند.

(۳) تصاویر درون غار که همان جهان هستی است، واقعی هستند. (۴) در همان مرحله اول می‌تواند بدون سختی در خود روشنایی بگیرد.

۱۰۷- به ترتیب، ... سروده‌های زرتشت است و براساس آثار باقی مانده، ... تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه داد.

(۱) اوپانشادها - نمی‌توان (۲) گاتاها - نمی‌توان (۳) گاتاها - شاید بتوان (۴) اوپانشادها - شاید بتوان

۱۰۸- به ترتیب، علت اینکه از یونان به عنوان مهد تفکر یاد می‌شود چیست و چه کسی واژه کیهان را برای جهان برای نخستین بار استفاده کرد؟

(۱) تولد اولین فلاسفه در یونان - تالس (۲) تولد اولین فلاسفه در یونان - فیثاغورس

(۳) به‌جا ماندن نخستین مجموعه‌های فلسفی از یونان - فیثاغورس (۴) به‌جا ماندن نخستین مجموعه‌های فلسفی از یونان - تالس

۱۰۹- همه موارد زیر در خصوص پارمنیدس صحیح هستند، به جز:

(۱) پارمنیدس در جوانی با سقراط ملاقات کرده است.

(۲) پارمنیدس یک فیلسوف شاعر است.

(۳) پارمنیدس برای نخستین بار تفاوت دو مفهوم «هستی» و «شدن» را بیان کرده است.

(۴) از نظر او، لایه باطنی هستی، واقعیتی ثابت و لاتغییر است.

۱۱۰- علت تشویش و بی‌اعتمادی مردم آسیای صغیر نسبت به دانش و اندیشه چه بود؟

(۱) عدم وجود دانشمندان بزرگ در آن

(۲) نظریات گوناگون و اختلافات فکری اندیشمندان یونانی

(۳) ظهور دانشمندان منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه

(۴) انکار اصل حقیقت و واقعیت توسط سوفیست‌ها

روانشناسی

روانشناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

روانشناسی رشد

صفحه ۸ تا ۶۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس روان‌شناسی هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱۱۱- به ترتیب، دامنه سنی میان‌سالگی چقدر است و با توجه به تقسیم‌بندی سه‌گانه از مراحل رشد در مکتب اسلام، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بیست تا چهل سالگی - در هفت سال سوم، باید با فرد به منزله یک مشاور رفتار کرد و آمرانه با او برخورد کرد.

(۲) چهل تا شصت و پنج سالگی - در هفت سال سوم، باید با فرد به منزله یک مشاور رفتار کرد و آمرانه با او برخورد کرد.

(۳) بیست تا چهل سالگی - در هفت سال اول، کودک باید آزاد باشد و بازی کند.

(۴) چهل تا شصت سالگی - در هفت سال اول، کودک باید آزاد باشد و بازی کند.

۱۱۲- با توجه به متن زیر، کدام گزینه صحیح است؟

«آرش اگرچه در بالا و پایین پریدن از پله، مهارت پیدا کرده است، ولی همچنان در بستن دکمه‌های لباس به خوبی عمل نمی‌کند.»

(۱) آرش در بازه سنی ۲ تا ۷ سالگی است و فقط در انجام حرکات ظریف مهارت دارد.

(۲) آرش هنوز در انجام حرکات درشت مهارت ندارد.

(۳) آرش در کودکی اول است و با این‌که در انجام حرکات درشت مهارت دارد، در حرکات ظریف، نیازمند کمک است.

(۴) آرش در سن ۲ تا ۶ سالگی است و حرکات درشت را پس از حرکات ظریف می‌آموزد.

۱۱۳- در تبیین فرآیند رشد اخلاقی، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) محسن که صرفاً برای خوشحالی دوستش، اقدام به کاری کرده، رشد اخلاقی پیدا کرده است.

(۲) منظور از رشد اخلاقی، همان انجام عمل اخلاقی است، اما با در نظر گرفتن دلیل انجام آن عمل.

(۳) سارا که در اوایل دوره کودکی است، مسئول رفتار خود نیست.

(۴) راست‌گویی و احترام به دیگران، نمونه‌هایی از این بعد رشدی هستند.

۱۱۴- به ترتیب در متن زیر، به کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی اشاره شده است؟

«سعید می‌داند که انگیزه، سبب پیشرفت می‌شود و عاملی است که انسان را بر می‌انگیزد. او فکر می‌کند اگر برای کنکور انگیزه کافی داشته

باشد، در رشته دلخواهش پذیرفته می‌شود.»

(۲) کنترل - توصیف - پیش‌بینی

(۱) توصیف - تبیین - کنترل

(۴) تبیین - توصیف - پیش‌بینی

(۳) تبیین - توصیف - کنترل

۱۱۵- زهرا با دیدن رنگ آبی کیف، اصرار بر خرید آن دارد اما مادر او بعد از بررسی جنس بی‌کیفیت کیف، از خرید آن امتناع می‌کند. نوع

پردازش مادر زهرا چیست و کدام گزینه در مورد آن صحیح است؟

(۱) ادراکی - تحت‌تأثیر ویژگی‌های کیفی و حسی است.

(۲) مفهومی - صرفاً تحت‌تأثیر ویژگی‌های کیفی است.

(۳) مفهومی - تحت‌تأثیر ویژگی‌های حسی و کیفی است.

(۴) ادراکی - کارآمد و پایدار است.

۱۱۶- به ترتیب، جاهای خالی عبارات زیر را کدام گزینه به درستی تکمیل می کند؟

- رشد سریع ... در نوجوانی و جوانی باعث واکنش بهتر فرد درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی می شود.

- به دلیل تغییرات ... و .... در دوره نوجوانی، تحریک پذیری نوجوانان افزایش می یابد.

- تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت اند، ... نامیده می شوند.

(۱) شناختی - هورمونی - فیزیولوژیکی - ویژگی های جنسی اولیه (۲) اجتماعی - رشد جنسی - روان شناختی - ویژگی های جنسی ثانویه

(۳) اجتماعی - رشد جنسی - روان شناختی - ویژگی های جنسی اولیه (۴) شناختی - فیزیولوژیکی - هورمونی - ویژگی های جنسی ثانویه

۱۱۷- کیوان و شایان دو برادر هستند، کیوان به شایان قول می دهد در صورتی که در درس ریاضی پیشرفت کند، برای او تلفن همراه بخرد. شایان با

شنیدن پیشنهاد کیوان، بلافاصله می پرسد: «اگر پیشرفت نکنم چه؟ تلفن همراه برایم نمی خرد؟» شایان دارای کدام مهارت شناختی است؟

(۱) فراحافظه (۲) توجه گزینشی

(۳) تفکر فرضی (۴) پردازش مفهومی

۱۱۸- عبارت «آن دسته از تغییراتی که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می گیرد»، تعریف کدام

سایت کنکور

مفهوم است؟

(۱) فراخانای زندگی (۲) روان شناسی رشد (۳) عوامل وراثتی (۴) رشد

۱۱۹- برای بروز کدام یک از صفات زیر، کودک به آمادگی خاص نهفته نیاز ندارد؟

(۱) راه رفتن (۲) فرم صورت (۳) حرف زدن (۴) قلم به دست گرفتن

۱۲۰- به ترتیب، هر یک از موارد «حل مسئله»، «ابراز خشم» و «رعایت حقوق دیگران»، به کدام جنبه از رشد مربوط می شوند؟

(۱) شناختی - رفتاری - اجتماعی (۲) عقلانی - رفتاری - اخلاقی

(۳) شناختی - هیجانی - اخلاقی (۴) عقلانی - هیجانی - اجتماعی

۱۲۱- وراثت به عنوان یک عامل ... یا ... مؤثر بر رشد شناخته شده است و اشاره به آن دسته از خصیصه‌ها یا صفاتی دارد که از ... در فرد

نهفته است.

(۱) سرشتی - زیستی - زمان تشکیل نطفه و قبل تولد (۲) سرشتی - محیطی - زمان انعقاد نطفه

(۳) زیستی - فطری - هنگام تولد (۴) محیطی - یادگیری - تشکیل نطفه تا مرگ

۱۲۲- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات در کدام گزینه آمده است؟

الف) دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند.

ب) عوامل محیطی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

پ) می‌توان احتمال برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی را در دامنه سنی خاص پیش‌بینی کرد.

(۱) ص - ص - ص (۲) ص - غ - ص (۳) غ - ص - ص (۴) غ - غ - ص

۱۲۳- به ترتیب، کدام یک از عوامل بیشترین تأثیر را بر «تفاوت در رفتار اجتماعی دوقلوهای همسان» و «شباهت ظاهری آنان» دارد؟

(۱) وراثت - وراثت (۲) محیط - محیط (۳) محیط - وراثت (۴) وراثت - محیط

۱۲۴- در پاسخ به سؤال «آیا خدا وجود دارد»، ابتدا علی با تفکر و بعد با درون‌نگری به این سؤال پاسخ می‌دهد. او برای تأیید بیشتر، این سؤال را از

معلم دینی خود می‌پرسد و او آیاتی از قرآن را برای علی مثال می‌زند. در هر یک از موارد فوق، علی از کدام منبع معرفتی استفاده کرده است؟

(۱) شهود - عقل - استناد به سخن الهی (۲) شهود - شهود - استناد به وحی

(۳) عقل - شهود - استناد به وحی (۴) عقل - شهود - شهود

۱۲۵- کدام فعالیت زیر، با بقیه متفاوت است؟

(۱) سعید با دیدن کتاب به یاد نوشته‌های آن می‌افتد. (۲) علی در مورد امتحان خود نگران است.

(۳) سارا به توصیه‌های مادرش در مورد رفتار مهربانانه فکر می‌کند. (۴) زینب برای رفع عصبانیت خود تا ده بلند می‌شمارد.

۱۲۶- سعید ۱۴ سال سن دارد و می‌داند که راست‌گویی عملی پسندیده است؛ اما در رابطه با بی‌اهمیت‌ترین مسائل هم به راحتی دروغ می‌گوید.

اشکال کار او در چیست؟

(۱) منتهی نشدن باورها و ارزش‌های فرد به شناخت (۲) تبدیل نشدن شناخت به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد

(۳) داشتن بحران هویتی و نسبت دادن ویژگی‌های هویتی منفی به خود (۴) عدم رشد شناختی در نتیجه رشد ناقص درک اخلاقی

۱۲۷- کدام یک از فرایندهای شناختی زیر، در هر دو دوره کودکی و نوجوانی دیده می‌شود؟

(۱) تفکر فرضی (۲) مهارت فراحافظه

(۳) توجه گزینشی (۴) تفکر لحظه به لحظه

۱۲۸- کدام عبارت از ویژگی‌های رشد در طی دوره کودکی است؟

(۱) در اوایل بازی‌های مشترک و گروهی انجام می‌دهند، اما به تدریج به بازی‌های انفرادی می‌پردازند.

(۲) بعد از نشان دادن هیجان ساده پشیمانی و ترجمه، هیجان مرکب ترس و محبت را نشان می‌دهند.

(۳) رشد جسمانی و حرکتی آنها با سرعت و تغییرات بسیار کمی همراه است.

(۴) کودکان هدایای بزرگ ولی کم‌ارزش را بر هدایای کوچک ولی باارزش ترجیح می‌دهند.

۱۲۹- کدام عبارت در خصوص رشد هیجانی از تولد تا ۱۲ سالگی، درست است؟

(۱) رشد هیجانی فرایندی ساده است و تنها معطوف به هیجان ساده است.

(۲) واکنش و عکس‌العمل اطرافیان در جهت‌دهی کودکان به هیجان خود نقش دارد.

(۳) رشد هیجانی ابتدایی‌ترین جنبه رشد در این دوره است و با سرعت و تغییرات بسیار همراه است.

(۴) رشد هیجانی در کودک مستلزم آگاهی از هیجان کودک نیست.

۱۳۰- کودکان در فرایند رشد، کدام هیجان را زودتر بروز می‌دهند؟

(۱) ترجمه (۲) خشم (۳) حسادت (۴) پشیمانی

دفترچه پاسخ

سال یازدهم انسانی

۱۸ آذرماه ۱۴۰۱

ردیف	مهاد امتحانی	صفحه
۱	عربی زبان قرآن (۲)	۳
۲	ریاضی و آمار (۲)	۵
۳	علوم و فنون ادبی (۲)	۷
۴	تاریخ (۲)	۸
۵	جغرافیا (۲)	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۲)	۱۱
۷	جامعه‌شناسی (۲) آشنائه	۱۲
۸	فلسفه	۱۳
۹	روان‌شناسی	۱۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (دفترعام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۶۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام داریها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی (بان قرآن (۱)

۱- گزینه «۴»

(منبزه فسروی، ترجمه، صفا ۱۹)

كان... هاموا: تشنه و سرگردان شده بودند / الراكبون: سواران / الفلاة: بیابان / ربما: شاید، چه بسا / كانت: بود / المصانع: انبارهای آب، آب انبارها / للعطشى: برای تشنگان / نعمة كبرى: نعمتی بزرگ / فى الفلوات: در بیابانها

۲- گزینه «۲»

(مریم آقایی، ترجمه، ترکیبی)

«كان»: بود / «فى شارعنا»: در خیابان ما / «خبازٌ نشیط»: نانواى بانشاط، نانواى فغالى / «... یجعلُ»: (در اینجا) قرار می‌داد، می‌گذاشت / «نظارت»: عینک / «على»: روی / «عینیه»: دو چشمش، چشم‌هایش / «... یعمل»: (در اینجا) کار می‌کرد / «بجدٌ»: با جدیت / «كل يوم»: هر روز / «من الصبح»: از صبح / «إلى المساء»: تا بعد از ظهر، تا شب

۳- گزینه «۱»

(علیرضا قلی‌زاده، ترجمه، ترکیبی)

«مُنقذٌ»: نجات‌دهنده (اسم فاعل از «يُنقذُ») / «ك»: تو (مضاف‌الیه) / «من الوقوع»: از افتادن، از واقع شدن / «فى الأخطاء»: در اشتباهات

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «مُنقذٌ»: اسم است و نمی‌تواند به صورت فعلی ترجمه شود. (نجات می‌دهد) ← نجات‌دهنده / «ك»: ضمیر «ك» پس از «منقذٌ» که یک اسم است آمده؛ بنابراین نقشش مضاف‌الیه بوده و نباید به صورت مفعولی ترجمه شود. (تو را نجات می‌دهد) ← نجات‌دهنده (تو)

گزینه «۳»: «مانع - ارتکاب» ترجمه درستی نیستند.

گزینه «۴»: «الأخطاء» جمع است و باید «اشتباهات» ترجمه گردد.

۴- گزینه «۲»

(منبزه فسروی، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه صحیح عبارت: «نمونه‌های تربیتی در مکتب ما بسیارند تا همه جوانان با آن هدایت شوند.»

نکات مهم درسی:

یهتدی: هدایت شود، ترجمه می‌شود و باید به نقش فاعل بودن «كُلُّ» دقت کنید.

۵- گزینه «۳»

(منبزه فسروی، ترجمه، ترکیبی)

ما من أحد: کسی نیست / یسبقه: از او پیشی بگیرد / الود: عشق / من: هر کس / جرب: بیازماید / المجرّب: آزموده / حلت به الندامة: دچار پشیمانی شود

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ترجمه صحیح عبارت: تلاش تولیدکنندگان عینک‌های آفتابی برای محافظت از چشم‌ها در برابر نور خورشید است!»

گزینه «۲»: «ترجمه صحیح عبارت: از میان بندگان کسی را دوست دارم که با آنچه از دانش دارد به مردم سود رساند!»

گزینه «۴»: «ترجمه صحیح عبارت: آیا می‌دانی که علامه دهخدا نویسنده بزرگترین لغت‌نامه در زبان فارسی است؟»

۶- گزینه «۳»

(مریم آقایی، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست عبارت: «ما روش زندگی را از مادران دلسوزمان یاد خواهیم گرفت.»

۷- گزینه «۴»

(معمور عاشوری، ترجمه، ترکیبی)

دانش‌آموزان ایرانی: التلامیذُ الإيرانيون، فنون ارزشمندی را: فنوناً قیمّةً، از متن کتاب‌های کتابخانه: من نصّ کُتُبِ مَکْتَبَةِ، استخراج کردند: استخرَجَ (در ابتدای عبارت)، استخراجوا (در وسط عبارت)

۸- گزینه «۳»

(ولی‌الله نوروزی، لغت، ترکیبی)

کلمه «المُختال» = المُعجَب بنفسه «به معنای «خودپسند» / «السکوت ≠ الکلام» به معنای «خاموشی ≠ سخن گفتن»، «القبيح ≠ الجميل» به معنای «زشت ≠ زیبا» می‌باشند.

۹- گزینه «۲»

(ولی‌الله نوروزی، لغت و مفهوم، صفا ۱۰)

مکانی برای خریدن لباس‌ها: کلمه «المُتجر» (مغازه) درست می‌باشد.

۱۰- گزینه «۴»

(ولی‌الله نوروزی، ضبط حرکات، ترکیبی)

کلمه «الطَّالِب» اسم فاعل ثلاثی مجرد بر وزن «فاعل» است که به صورت «الطَّالِب» درست است، همچنین «یَسْتَمِع» مضارع باب «افتعال» با کسره زیر میم درست می‌باشد.

ترجمه متن درک مطلب:

آزادی اساس کرامت انسانی است و خداوند آن را به انسان اختصاص می‌دهد. ما قادریم بر رهبری گوسفندان به آسانی، زیرا آنها هیچ عقلی ندارند، ولی رهبری انسان به همان شیوه ممکن نیست زیرا انسان قدرت اندیشیدن دارد و به نظریات تو بسا دقت می‌نگرد سپس برمی‌گزیند که پشت‌سر تو حرکت کند یا نه!

برای آزادی انواع گوناگونی یافت می‌شود و از آن جمله: حق صاحب اندیشه است در این که عقایدش را آشکار کند یا نه! حق دینداران است در این که به اصول یا فروع آنها عمل نمایند، حق مسافراست مثلاً در این که به هر مکانی که می‌خواهد برود و هر کجا که می‌خواهد اقامت کند و حق انسان است در منظم کردن امور زندگی شخصی‌اش بر شکلی که انتخاب می‌نماید.

۱۱- گزینه «۴»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

«رهبری انسان‌ها همانند رهبری برای حیوان نیست» (درست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از بخشش‌های خداوند برای حیوان همان آزادی است.

گزینه «۲»: انسان به تنهایی، نمی‌تواند گوسفندان را رهبری کند.

گزینه «۳»: آزادی همان حرکت جبری پشت سر دیگران است.

۱۲- گزینه «۳»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

«حق رهبری انسان بر امور دیگران» که طبق متن، غلط است.

گزینه «۱»: حق بیان نظرات و عقیده‌ها.

گزینه «۲»: حق تنظیم چگونگی زندگی.

گزینه «۴»: حق انجام اعمال دینی.

۱۳- گزینه «۱»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

در گزینه «۱»، مجرد ثلاثی غلط است.

۱۴- گزینه «۲»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

در گزینه «۲»، مؤنث و فاعل غلط می‌باشند.

۱۵- گزینه «۴»

(مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

در گزینه «۴»، باب «انفعال» و فاعله اسم ظاهر غلط است.

۱۶- گزینه «۲»

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه ۲۳)

تمامی کلمات گزینه «۲»، اسم مبالغه هستند. «ظلام: بسیار ستمگر / فهامة: بسیار فهمیده / خلاق: بسیار آفریننده»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «نصار: بسیار یاریگر» اسم مبالغه است. / «طلاب: جمع مکسر» «طالب: دانش‌آموز» اسم فاعل است. / «رمان: انار» اسم مبالغه نیست.

گزینه «۳»: «حلال: بسیار حل‌کننده» و «عباد: بسیار پرستنده» اسم مبالغه‌اند. اما «حفاظ: جمع مکسر» «حافظ: اسم فاعل است.

گزینه «۴»: «ستار: بسیار پوشاننده» و «دوآر: بسیار چرخنده» اسم مبالغه‌اند، اما «بطاریه: باتری» اسم مبالغه نیست.

۱۷- گزینه «۱»

(معمور عاشوری‌روبی، قواعد، صفحه ۲۲ و ۲۳)

سؤال گفته است که در کدام گزینه اسم فاعل وجود ندارد، در گزینه «۱»، هیچ اسم فاعلی وجود ندارد.

نکات مهم درسی:

به هنگام مطالعه کتاب درسی به ساختار انواع اسم فاعل توجه داشته باشید و در ضمن اسم فاعل را که وزن است با فاعل که انجام دهنده فعل است اشتباه نگیرید.

ساختار اسم فاعل: (۱) بر وزن فاعِل: مانند: کاتِب

(۲) بر وزن مُـ... _... : مانند: مُحسِن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: کلمه «زارع» بر وزن فاعِل، اسم فاعل و به معنای کشاورز است.

گزینه «۳»: کلمه «مُساوِر» بر وزن مُفاعِل، اسم فاعل و به معنای سفرکننده است.

گزینه «۴»: کلمه «ناهی» بر وزن فاعِل، اسم فاعل و به معنای نهی‌کننده است.

۱۸- گزینه «۴»

(علیرضا قلی‌زاده، قواعد، صفحه ۵ و ۶)

«أَحْسِنُ» (اول): فعل امر، للمخاطب، باب افعال

«أَحْسَنَ» (دوم): فعل ماضی، للغائب، باب افعال

پس اسم تفضیل نداریم: «به خانواده‌ات نیکی کن، همان‌طور که خدا در همه حالات به تو نیکی کرده است.»

۱۹- گزینه «۳»

(علیرضا قلی‌زاده، قواعد، صفحه ۹)

«مَرَاقِد» جمع «مَرَقْد» و بر وزن «مَفْعَل» می‌باشد و اسم مکان است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «زقاق» اگرچه معنای «کوچه» می‌دهد، ولی چون بر وزن‌های «مَفْعَل، مَفْعَل و مَفْعَلَة» نیست، اسم مکان محسوب نمی‌شود.

گزینه «۲»: «مَغْرِب» در این جمله به معنای «زمان غروب» است و اسم مکان نیست.

گزینه «۴»: مفرد «مَنافع»، «مَنْفَعَة» است و اسم مکان نیست.

۲۰- گزینه «۳»

(معمور عاشوری‌روبی، مکالمه، صفحه ۱۰)

سؤال گفته است گزینه نادرست را در گفتگوهای زیر مشخص کنید.

ترجمه گزینه «۳»: چه‌زمانی مغازه‌ات را برای فروش لباس‌های زنانه باز می‌کنی؟ شلوار زنانه در مغازه‌ام یافت می‌شود.

در گزینه «۳»، سؤال و جواب با هم تناسب ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قیمت این پیراهن مردانه چقدر است؟ هفتاد هزار تومان.

گزینه «۲»: آیا معلوماتی درباره بازار مشهد دارید؟ بله، معلومات زیادی درباره آن داریم.

گزینه «۴»: شلوارهایی بهتر از این را می‌خواهم: آن مغازه همکارم است، او شلوارهای بهتری دارد.

ریاضی آمار (۷)

۲۱- گزینه «۴»

(سامان اسپهر ۳، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۳ و ۴)

با توجه به تعریف نقیض یک گزاره، در گزاره‌های گزینه‌های «۱» و «۲» نقیض‌ها کنار هم آمده‌اند. در مورد گزینه «۳» هم هر عددی فرد نباشد، حتماً زوج است، اما در مورد گزینه «۴» آیا عددی که اول نباشد حتماً مرکب است؟ خیر! زیرا عدد ۱ نه اول است و نه مرکب. پس نقیض گزینه «۴» نادرست است.

۲۲- گزینه «۳»

(سامان اسپهر ۳، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۳)

$$n = 5 \Rightarrow 2^n = 2^5 = 32 \Rightarrow 2^n = 32 \Rightarrow n = 5$$

۲۳- گزینه «۳»

(معمربین ممزه‌ای، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۷)

چون $r \Rightarrow p \Rightarrow q$ نادرست است، پس حتماً $r \Rightarrow p$ درست و q نادرست است. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). حال چون $r \Rightarrow p$ درست است، پس اگر r درست باشد، باید p هم درست باشد (رد گزینه «۲») و گزینه «۳» می‌تواند درست باشد.

۲۴- گزینه «۲»

(معمربین گوردژی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۶)

ترکیب فصلی دو گزاره زمانی درست است که حداقل یکی از گزاره‌ها درست باشد، اگر در گزاره مرکب $p \vee (q \wedge r)$ ، گزاره p را درست فرض کنیم در این صورت در چهار حالت ترکیب‌های q و r ، گزاره $p \vee (q \wedge r)$ درست خواهد شد. همچنین در یک حالت درستی $q \wedge r$ و نادرستی p ، ارزش ترکیب فصلی درست خواهد بود، پس در مجموع در ۵ ردیف جدول، این گزاره مرکب درست است.

۲۵- گزینه «۱»

(معمربین ممیری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۶)

فقط هم‌ارزی «الف» برقرار است. در سایر موارد، داریم:

(ب) $\sim p \wedge (\sim q \wedge s) \equiv (\sim p \wedge \sim q) \wedge s$

(ج) $p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$

(د) $\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$

(ه) $\sim p \wedge (\sim p \vee \sim q) \equiv \sim p$

۲۶- گزینه «۴»

(معمربین ممیری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۱۱)

نقیض گزاره دوشروطی $p \Leftrightarrow q$ می‌تواند به صورت $\sim p \Leftrightarrow q$ و یا $p \Leftrightarrow \sim q$ باشد.

۲۷- گزینه «۲»

(امسان غنی زاره، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۱۱)

درست

با توجه به اینکه ارزش گزاره «... اگر و تنها اگر ۹۱ عددی مرکب است» نادرست است، پس باید در جای خالی گزاره‌ای با ارزش نادرست نوشته شود. بنابراین گزینه «۲» صحیح است.

۲۸- گزینه «۳»

(معمربین ممیری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۱۱)

می‌دانیم عکس نقیض گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim p \Rightarrow \sim q$ است.

بنابراین خواهیم نوشت:

با استفاده از قانون —————
دمورگان $[\sim p \Rightarrow \sim (r \vee s)]$: عکس نقیض گزاره داده شده

$$[\sim p \Rightarrow (\sim r \wedge \sim s)]$$

۲۹- گزینه «۴»

(امیر زرانروز، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۱۱)

$$(\sim p \vee q) \equiv F \Rightarrow \begin{cases} \sim p \equiv F \\ q \equiv F \end{cases}$$

$$[(\sim p \Leftrightarrow q) \wedge T] \equiv [(F \Leftrightarrow F) \wedge T] \equiv T$$

۳۰- گزینه «۲»

(امسان غنی زاره، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۱۱)

با توجه به اینکه $p \equiv T$ و $q \equiv F$ و r گزاره‌ای دلخواه است، داریم:

$$\text{گزینه «۱» } r \Rightarrow (\underbrace{\sim p}_{F} \Leftrightarrow \underbrace{q}_{F}) \equiv r \Rightarrow T \equiv T$$

درست (T)

$$\text{گزینه «۲» } (\underbrace{p}_{T} \Leftrightarrow \underbrace{\sim q}_{T}) \Leftrightarrow \underbrace{q}_{F} \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F$$

$$\text{گزینه «۳» } (\underbrace{p}_{T} \Leftrightarrow \underbrace{q}_{F}) \Leftrightarrow \underbrace{\sim p}_{F} \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

$$\text{گزینه «۴» } (\underbrace{q}_{F} \Leftrightarrow \underbrace{\sim p}_{F}) \Leftrightarrow (\underbrace{p}_{T} \vee \underbrace{q}_{F}) \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

۳۱- گزینه «۲»

(امیر معموریان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۶)

با توجه به جدول زیر، ارزش گزاره مورد نظر را می‌یابیم:

p	~q	~p	q	p ∨ ~q	~p ∨ q	(p ∨ ~q) ∧ (~p ∨ q)
F	F	T	T	F	T	F
T	T	F	F	T	F	F
T	F	F	T	T	T	T
F	T	T	F	T	T	T

۳۲- گزینه «۳»

(امسان غنی زاره، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

با فرض x و y به عنوان دو عدد حقیقی مورد نظر داریم:

$$x^3 + y^3 = \text{مجموع مکعبات}$$

$$\rightarrow -5 - \frac{2}{x} + \frac{2}{y} \text{ واحد کمتر} = \frac{2}{x} + \frac{2}{y} = 2 \text{ برابر مجموع معکوس}$$

$$\Rightarrow x^3 + y^3 = \frac{2}{x} + \frac{2}{y} - 5 \text{ عبارت داده شده}$$

۳۳- گزینه «۳»

(مورس عمزه ای، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ و ۱۵)

می دانیم روش به کار رفته در مغالطه طبق قرارداد کتاب درسی نادرست است.

استدلال گزینه «۳»، مغالطه است، پس روش به کار رفته در آن نادرست است.

استدلال های دیگر قیاس استثنایی هستند، پس روش به کار رفته در آنها درست است.

۳۴- گزینه «۲»

(مورس عمزه ای، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۸)

اولین ایراد در مرحله دوم استدلال است، زیرا ممکن است مقدار x صفر باشد. در این صورت نمی توان طرفین معادله را بر x تقسیم کرد.

۳۵- گزینه «۲»

(امیر محمودیان، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۸)

این مرحله اولین مرحله نادرست است.

$$x^3 - y^3 \neq xy(x^2 + y^2 - 2xy)$$

زیرا:

$$xy(x^2 + y^2 - 2xy) = x^3y + xy^3 - 2x^2y^2 \neq x^3 - y^3$$

۳۶- گزینه «۴»

(امیر محمودیان، توابع ثابت، چند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

در تابع ثابت، برد تنها یک عضو دارد، بنابراین:

$$2b + 3 = 8 \Rightarrow 2b = 5 \Rightarrow b = \frac{5}{2}$$

$$a^2 - 2a = 8 \Rightarrow a^2 - 2a - 8 = 0 \Rightarrow (a-4)(a+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a=4 \\ a=-2 \end{cases}$$

اگر $a = 4$ باشد، اعضای دامنه به صورت $\{5, 3, -10\}$ خواهد بود که سه عضو دارد و غیرقابل قبول است.اگر $a = -2$ باشد، اعضای دامنه به صورت $\{5, 3\}$ خواهد بود که قابل قبول است.

$$a - b = -2 - \frac{5}{2} = -\frac{9}{2}$$

۳۷- گزینه «۱»

(مورس عمزه ای، توابع ثابت، چند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = k$ است، پس برای آنکه تابع خطی داده شده تابعی ثابت باشد، باید ضریب x آن (شیب خط) صفر شود، بنابراین:

$$a + 1 = 0 \Rightarrow a = -1$$

در نتیجه ضابطه تابع به صورت زیر تبدیل می شود.

$$f(x) = 0 - 2 - 1 = -3$$

بنابراین به ازای هر مقداری از x مقدار تابع f برابر با -3 است، یعنی

$$f(1) = A = -3$$

$$f(A) = -3$$

۳۸- گزینه «۲»

(امسان غنی زاره، توابع ثابت، چند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

تابع ثابت، تابعی است که همه اعضای مؤلفه های دوم آن با هم برابر باشند، پس داریم:

$$\begin{cases} 2M - k - 2 = 6 \Rightarrow 2M - k = 8 \rightarrow 2M - k = 8 \\ \Rightarrow 4M + \frac{k}{2} = 6 \xrightarrow{\times 2} 8M + k = 12 \\ 10M = 20 \Rightarrow M = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2 \times 2 - k = 8 \Rightarrow 4 - k = 8 \Rightarrow k = -4$$

$$\Rightarrow k + M = -4 + 2 = -2$$

۳۹- گزینه «۲»

(امسان غنی زاره، توابع ثابت، چند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

با توجه به نمودار داده شده داریم:

$$\begin{cases} a - 2 = 4 \Rightarrow a = 6 \\ 2a + 3b = 4 \Rightarrow 2 \times 6 + 3b = 4 \Rightarrow 3b = 4 - 12 = -8 \Rightarrow b = -\frac{8}{3} \end{cases}$$

حال a و b را با هم جمع کرده و ضابطه تابع ثابت $f(x)$ به دست می آید:

$$f(x) = a + b - \frac{a}{b} \xrightarrow{b = -\frac{8}{3}} f(x) = 6 - \frac{6}{-\frac{8}{3}} = 6 + \frac{18}{8} = \frac{10}{3}$$

چون f یک تابع ثابت است، بنابراین حاصل $f(5)$ همان $\frac{10}{3}$ است.

۴۰- گزینه «۱»

(امسان غنی زاره، توابع ثابت، چند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

می دانیم فرم کلی تابع ثابت به صورت $f(x) = k$ که k عددی ثابت است می باشد، پس باید ضرایب x^2 و x صفر شود، داریم:

$$f(x) = (2m + n - 2)x^2 + (m + n - 3)x - 2$$

با تفريق دو رابطه داریم:

$$\Rightarrow \begin{cases} 2m + n - 2 = 0 \Rightarrow 2m + n = 2 \\ m + n - 3 = 0 \Rightarrow m + n = 3 \\ m = -1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{m=-1} 2(-1) + n = 2 \Rightarrow n = 4$$

$$\Rightarrow \frac{m}{n} = -\frac{1}{4}$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۴۱- گزینه ۲» (افشین کیانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۷ و ۱۸)

«تحفة الاحرار» به تقلید از نظامی سروده شده است.

«بهارستان» به تقلید از گلستان سعدی نوشته شده است.

«جمشید و خورشید» به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

«نفحات الانس» به تقلید از تذکرة الاولیای عطار است.

۴۲- گزینه ۳» (اعظم نوری نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: توضیح این گزینه درباره «خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی» است.

گزینه ۲: «عشاق‌نامه» نام مثنوی عراقی است. وی در کتاب لمعات، سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

گزینه ۴: دولت‌شاه سمرقندی، تذکرة دولت‌شاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشته است.

۴۳- گزینه ۱» (ممد نورانی، سبک عراقی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

از ویژگی‌های نثر این دوره، ورود لغات مختلف قبایل ترک و مغول به زبان فارسی است که در دوره تیمور سرعت رشد آن بیشتر شد.

۴۴- گزینه ۲» (افشین کیانی، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

در این بیت، ویژگی‌های فکری سبک عراقی دیده نمی‌شود. بیت، مربوط به سبک خراسانی است و واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون در آن وجود دارد.

ویژگی‌های سبک عراقی:

گزینه ۱: «باور به قضا و قدر»

گزینه ۳: «ستایش عشق»

گزینه ۴: «آسمانی بودن معشوق»

۴۵- گزینه ۲» (افشین کیانی، تشبیه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

در این بیت، «کوه‌فضل»، تشبیه است و ابر گریان، تشخیص دارد؛ بنابراین، گریان بودن وجه شبه نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «دل [مانند] دانه»

مشبیه

گزینه ۳: «نقش مهر ← مهر [مانند] نقش»

مشبه

گزینه ۴: «حوری وش ← مانند حوری»

ادات تشبیه

۴۶- گزینه ۱»

(سعید یعفری، تشبیه، صفحه ۲۶)

تشبیه: بستان رخ / رخ تو روضه خلد است / یاقوت لب / لب تو کوثر دل است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: تشبیه: قامت تو قیامت عقل است / خاک در تو محشر دل است.

گزینه ۳: تشبیه: لعل لب

گزینه ۴: تشبیه: ابروت هلال ماه است. / مه‌ت خورشید جان است.

۴۷- گزینه ۲»

(ممد نورانی، تشبیه، صفحه ۲۹)

زلف چون کمند (تشبیه گسترده).

در این بیت تشبیه فشرده وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: زلف چو چوگان (تشبیه گسترده)، گوی دل (تشبیه فشرده)

گزینه ۳: گلاب سرشک (فشرده)، من چو گل (گسترده)

گزینه ۴: شب زلف (فشرده)، بناگوش چون شمع شبستان (گسترده)

۴۸- گزینه ۱»

(سعید یعفری، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲:

نِجِ دِزِی نِی	یا رِگَرِ تَف	صِی لِ هُشِ یا	رِانِ کُ تَنَد
----------------	---------------	----------------	----------------

گزینه ۳:

گِا و ا هِی می	دَ هَدِ صِو رت	بَ رِخِ لا قِش	بَ زِی با یِی
----------------	----------------	----------------	---------------

گزینه ۴:

سِ رِ زَلِ فِت	بِ بَ رِی دِن	دُ بَ با لا	تِ خَ شَفِ تاد
----------------	---------------	-------------	----------------

۴۹- گزینه ۳»

(ممد نورانی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۴)

همه گزینه‌ها از چهار پایه آوایی ساخته شده‌اند ولی بیت گزینه ۲ فقط سه پایه آوایی دارد.

بِ دِلِ گُفِ تَم	زِ چَشِ ما نَش	بِ پَرِ هِیز
۱	۲	۳

تشریح گزینه‌های دیگر:

بِ دِنِ با	لِ مَحِ مِل	چِ نانِ زا	رِگَرِ یِم
هَ مِ کَا رَم	زِ خُدِ کَا می	بِ بَدِ نا می	کِ شِیِ دا خِر
مَنْ مَرِغِ کِی	پَرِ بَسِ تِ آم	زَانِ دَرِ قِ قَس	بِنِ شَسِ تِ آم
۱	۲	۳	۴

۵۰- گزینه ۲»

(سعید یعفری، مفهوم، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: فرمانبرداری از راهبر و مرشد و معشوق

گزینه ۳: درخواست بخشش از معشوق برای رهایی از غم‌ها

گزینه ۴: رنج دنیایی بلندپایگان و آزادگان

تاریخ (۲)

۵۸- گزینه «۳»

(سیرمهم مدنی دینانی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۵)

- رسول خدا در سال نخست هجرت و به دنبال نزول آیات جهاد، نیروی نظامی تشکیل داد.
- مشرکان در غزوه احد به موفقیت نسبی دست یافتند.
- در نتیجه تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان سرانجام جنگ بزرگی میان سپاه اسلام و مشرکان در مکانی به نام بدر صورت گرفت.

۵۹- گزینه «۱»

(مهوری کاروان، اسلام در مکه، صفحه ۲۱ و ۲۲)

- در آستانه ظهور اسلام، ساکنان شبه جزیره عربستان را قبیله‌ها و طایفه‌های گوناگون عرب تشکیل می‌دادند و هر یک از آن‌ها، بر پایه نسب نامه‌هایی که سینه به سینه منتقل شده بود، خود را به یکی از دو دسته، قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) منسوب می‌کردند.
- وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله خود، موجب به وجود آمدن عصبیت قبیله‌ای شده بود.
- وضعیت اقتصادی شبه جزیره عربستان به شدت متأثر از موقعیت جغرافیایی و اقلیمی و طبیعی آن بود.

۶۰- گزینه «۲»

(مهوری کاروان، اسلام در مکه، صفحه ۲۳ و ۲۷)

(الف) جاهلی و جاهلیت که در قرآن از آن یاد شده مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد که از خلق و خوی تند و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می‌گرفت.
(ب) حنفاء که از پیروان حضرت ابراهیم بودند، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی بت‌پرستان نمی‌خوردند.
(ج) سران مشرک در ابتدای دعوت اسلامی، مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند.

۶۱- گزینه «۲»

(بهرز یبسی، اسلام در مکه، صفحه ۲۷ و ۲۹)

در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است و با تشدید آزار مشرکان پس از درگذشت ابوطالب، گسترش دعوت اسلامی در مکه با موانع اساسی مواجه گردید، در چنین شرایطی بود که اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر و مسلمانان راه یافت و به همین جهت راهی طائف شدند.

۵۱- گزینه «۱»

(بهرز یبسی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶)

بعدها با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت. کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

۵۲- گزینه «۲»

(بهرز یبسی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶)

تک نگاری از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد. در این نوع تاریخ‌نگاری مؤلفان عموماً به اشاره فرمانروا تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، توصیف و ثبت و ضبط می‌کردند.

۵۳- گزینه «۲»

(علی مهمر کریمی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۶)

پس از رحلت پیامبر، به خصوص در پی اختلافی که میان مسلمانان بر سر جانشینی پیامبر در سقیفه بنی ساعده به وجود آمد اتحاد امت اسلامی آسیب دید.

۵۴- گزینه «۱»

(علی مهمر کریمی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۹)

طی سال‌های هفتم و هشتم هجری و پس از امضای صلح حدیبیه، تعدادی از حاکمان محلی در گوشه و کنار شبه جزیره عربستان مانند بحرین، نجران، عمان و یمن یا به اسلام گرویده و یا با بستن پیمان و پرداخت جزیه تابع حکومت مدینه شدند.

۵۵- گزینه «۳»

(علی مهمر کریمی، روش پژوهش در تاریخ، بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۸)

یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر، نوشته علی بن حسین مسعودی است.

۵۶- گزینه «۱»

(علی مهمر کریمی، روش پژوهش در تاریخ، بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۷)

از مشهورترین چهره‌های سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.

۵۷- گزینه «۳»

(سیرمهم مدنی دینانی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۵)

پیمان‌نامه عمومی یا به تعبیر رایج در عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب اسلام بود.

۶۲- گزینه «۱»

(بهزور یبسی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۲ و ۳۷)

پیمان عقبه دوم، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود؛ زیرا شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف، به‌ویژه اوس و خزرج، در آن حضور داشتند. غزوه بدر ضربه سنگین و جبران ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد.

۶۳- گزینه «۲»

(بهزور یبسی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۸ و ۳۹)

پس از پیمان صلح حدیبیه، حضرت محمد (ص)، سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد، هنگامی که رسول خدا تصمیم به محاصره یهودیان بنی نضیر گرفت. عبدالله بن اُبی، سر دسته منافقان، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد. او هم چنین کوشید که انصار را علیه مهاجران تحریک نماید و حتی در غزوه‌های اُحد و تبوک شرکت نکرد.

۶۴- گزینه «۲»

(بهروز یبسی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۴ تا ۶)

تاریخ سیستان ← تاریخ محلی

تاریخ بیهقی ← تاریخ سلسله‌ای

زندگی شگفت‌آور تیمور ← تک‌نگاری

تاریخ طبری ← تاریخ عمومی

۶۵- گزینه «۴»

(بهروز یبسی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۰)

کتاب‌های سیاست‌نامه‌های حاوی اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند. سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین این آثار محسوب می‌شود.

۶۶- گزینه «۱»

(علی‌مفهم کریمی، اسلام در مکه، صفحه ۲۵)

پیامبر در سن ۱۴ سالگی در جنگ فجار شرکت داشت.

۶۷- گزینه «۴»

(علی‌مفهم کریمی، اسلام در مکه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

مکه که بر سر راه بازرگانی یمن به شام قرار داشت، مرکز اصلی بازرگانی عربستان به شمار می‌رفت و یثرب محل سکونت یهودیان بود و معدودی از مسیحیان در نجران مستقر بودند.

۶۸- گزینه «۲»

(علی‌مفهم کریمی، روش پژوهش در تاریخ، بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۷)

در تاریخ‌نگاری روایی، نویسندگان هیچ نقد و نظری درباره درستی یا نادرستی خبر ارائه نمی‌دهد. برخی این روش را امتیازی بزرگ و برخی آن را یکی از معایب این سبک تاریخ‌نگاری می‌دانند.

۶۹- گزینه «۱»

(مهری کلردان، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه‌های ۳۹، ۴۱ و ۴۴)

الف) مورخان سال نهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.
ب) پیامبر پس از آن که مناطق یهودی‌نشین مانند خیبر را به جنگ گشود، به یهودیان ساکن آنجا اجازه داد همچنان روی زمین‌های آن منطقه کشاورزی کنند و نیمی از محصولات سالانه را به حکومت اسلامی بپردازند.
ج) خلیفه دوم (عمر بن خطاب) پیش از مرگ شورایی شش نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد که از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه برگزینند.

۷۰- گزینه «۲»

(مهری کلردان، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷ و ۵۱)

تشریح عبارات نادرست:

الف) معاویه پسر ابوسفیان که توسط امام علی (ع) از حکومت شام بر کنار شده بود، به بهانه خون‌خواهی عثمان به سرکشی پرداخت.
ب) پس از رحلت پیامبر به خصوص در پی اختلاف مسلمانان که بر سر جانشینی پیامبر در سقیفه بنی‌ساعده به وجود آمد، اتحاد است اسلامی آسیب دید.

مغرافیا (۲)

۷۱- گزینه ۲»

(پهروز یعنی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۶)

زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند.

۷۲- گزینه ۱»

(پهروز یعنی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۵)

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

۷۳- گزینه ۱»

(مهری‌کارردان، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۳۸ تا ۴۰)

الف) فلات‌ها و کوه‌ها هر دو مرتفع‌اند اما کوه دارای قله است و هر چه به سمت نوک آن می‌رویم باریک‌تر می‌شود، اما فلات مرتفع و نسبتاً مسطح است.

ب) ارتفاع کوه‌ها و تپه‌ها و سایر عوارض سطح زمین را نسبت به سطح دریا (سطح متوسط آب‌های آزاد) محاسبه می‌کنند و با توجه به منابع مختلف ارتفاع تپه‌ها کم‌تر از ۶۰۰ متر در نظر گرفته می‌شود.

ج) به‌طور کلی دو دسته از عوامل درونی و بیرونی موجب پیدایش و شکل‌گیری ناهمواری‌ها در سطح زمین می‌شوند.

۷۴- گزینه ۱»

(مهری‌کارردان، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۴)

وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌ها سریع‌تر حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند، در نتیجه از وزن فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود. هوای گرم سبک می‌شود و به سوی بالا صعود می‌کند. بنابراین، هوای گرم نسبت به اطراف خود فشار کمتری دارد و در نتیجه بر روی منطقه گرم یک مرکز کم‌فشار ایجاد می‌شود. در حالت کم‌فشار، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود.

هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری وجود دارد به سمت جایی که فشار کمتری دارد جریان می‌یابد و به این ترتیب باد به وجود می‌آید. به عبارت دیگر، هوای گرم و سبک بالا می‌رود و هوای نسبتاً سرد و سنگین به زیر آن می‌رود و جانشین آن می‌شود.

۷۵- گزینه ۴»

(مهری‌کارردان، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۱)

سرعت هوازدگی در سنگ‌ها متفاوت است و به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آب و هوا و زمان بستگی دارد.

حفاری جانورانی مانند موش‌ها و موربانه‌ها موجب خرد شدن سنگ (هوازدگی فیزیکی) می‌شود همچنین گیاهان در حال پوسیدگی اسیدهایی تولید می‌کنند، که موجب تغییرات شیمیایی سنگ‌های مجاورشان می‌شود.

۷۶- گزینه ۱»

(مهری‌کارردان، انسان و ناحیه، صفحه ۱۱ تا ۱۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: محیط و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است ← نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

گزینه ۳: انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند ← انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

گزینه ۴: حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند ← نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۷۷- گزینه ۲»

(مهری‌کارردان، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

آب و هوا یکی از عوامل مهم پدید آمدن ناحیه است. ویژگی‌های آب و هوایی متفاوت موجب می‌شود که بخش‌های مختلف سیاره زمین با یکدیگر تفاوت داشته باشند و نواحی آب و هوایی به وجود بیایند.

هواکره از لایه‌های مختلف تشکیل شده است و بیشترین تغییرات آب و هوایی در لایه زیرین آن، یعنی وردسیهر (تروپوسفر) به وجود می‌آید.

۷۸- گزینه ۱»

(مهری‌کارردان، انسان و ناحیه، صفحه ۱۶)

مرزهای نواحی قابل تغییرند. در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی، ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود، برای مثال، مهاجرت روستاییان از یک ناحیه با وقوع خشکسالی، وسعت یک ناحیه کشاورزی را کاهش می‌دهد یا ممکن است به کلی آن ناحیه را به ناحیه‌ای غیرکشاورزی تبدیل کند.

۷۹- گزینه ۱»

(سیرمهمردنی‌رینانی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۷)

به ترتیب، موارد مطرح شده مربوط به بارندگی، همرفتی، جبهه‌ای و کوهستانی است.

۸۰- گزینه ۱»

(سیرمهمردنی‌رینانی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۶)

در ناحیه استوا به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی یک کانون کم فشار ایجاد می‌شود.

جامعه‌شناسی (۲)

۸۱- گزینه «۴»

(کوثر شاه‌سینی، فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۰ و ۲۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جهان‌گشایی و امپراتوری، اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است. خسارت فرهنگی نادرست است. عبارت دوم صحیح می‌باشد.
گزینه «۲»: قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به‌دست آورد، عبارت دوم صحیح می‌باشد.

گزینه «۳»: عبارت اول صحیح است. ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند، اما جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

۸۲- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌سینی، فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۳ تا ۲۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استعمار نو طی قرن بیستم به‌وجود آمد. - در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند. - عبارات دوم و چهارم صحیح هستند.

گزینه «۳»: موفقیت‌های استعمار در این دوران، ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود. (مربوط به استعمار قدیم است)

- در امپریالیسم اقتصادی، قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.

- استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است. عبارت دوم صحیح است.

گزینه «۴»: استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به‌وجود آمد. - سایر عبارات صحیح هستند.

۸۳- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌سینی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۴۲)

روشنگری در معنای خاص، در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها، کنسار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

۸۴- گزینه «۱»

(سیرمهر مرئی‌رینانی، فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۲۸ تا ۳۲)

- سازش با قدرت‌های غربی و حذف مظاهر فرهنگ اسلامی مربوط به دوران استعمار است.
- در دوران خلافت، فرهنگ اسلامی گروه‌های مهاجم را در درون خود هضم و جذب می‌کرد.

۸۵- گزینه «۴»

(فاطمه صفری، جهان فرهنگی، صفحه ۴، ۵، ۷ و ۸)

- ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به بخش فردی جهان انسانی تعلق دارد.

- در دیدگاه اول، نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

- وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

- قرآن کریم، باورها و اعمالی را که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند، اغلال و سلاسل می‌نامد.

۸۶- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵ و ۱۶)

فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

۸۷- گزینه «۲»

(بهروز بیبی، فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۲۷)

تشریح عبارات نادرست:

- عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.

- دین اسلام با دعوت فراگیر خود، ایجاد یک فرهنگ جهانی را مورد توجه قرار داده است.

۸۸- گزینه «۳»

(بهروز بیبی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۸ و ۳۹)

سکولاریسم، به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی است و اومانیسم، مهم‌ترین ویژگی انسان شناختی فرهنگ معاصر غرب است. سکولاریسم پنهان شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سرباز می‌زنند. پروتستانتیسم حاصل همین نوع نگرش است.

۸۹- گزینه «۳»

(تزاره میرزایی، فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۱۹ و ۲۲)

قسمت اول گزینه‌های «۳» و «۴» صحیح نمی‌باشد.

- مردم جامعه تغلب دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود هم چیره شوند. ولی از آن‌جا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچار از چیرگی بر یکدیگر خودداری می‌کنند. مردم جامعه تغلب همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند.

- اروپا در پنج قرن اخیر کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ غرب می‌شناسیم.

۹۰- گزینه ۲»

(آزاده میرزایی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۴)

ویژگی روشنگری قرون نوزدهم و بیستم: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی.

پیامد روشنگری قرون هفدهم و هجدهم: دئیسم

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دئیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش‌ابزاری
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

جامعه‌شناسی (۲) (آشنا)

۹۱- گزینه ۱»

(کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه ۵ کتاب درسی)

اندیشیدن پیرامون موضوعی خاص، زندگی در محدوده جهان فردی و ذهنی است.

هر فرد وقتی براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران عمل و رفتار می‌کند، به جهان اجتماعی و فرهنگی قدم می‌گذارد.

۹۲- گزینه ۳»

(کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه ۷ کتاب درسی)

جهان هستی به دو بخش جهان تکوینی و جهان انسانی تقسیم می‌شود. خود جهان انسانی به دو بخش ذهنی (فردی)، فرهنگی (اجتماعی) تقسیم می‌شود. متفکرین مسلمان، جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

۹۳- گزینه ۳»

(کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه ۳۱ کتاب درسی)

سید جمال‌الدین اسدآبادی، امام موسی صدر و شیخ ابراهیم زکزاکی از متفکران جهان اسلام بودند که خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

مارکسیسم، تفکری برگرفته از اندیشه‌های مارکس است که انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه‌هایی از جنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌داند.

۹۴- گزینه ۳»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۲ کتاب درسی)

برخی از فرهنگ‌ها ظرفیت جهانی شدن را ندارند، فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است و نگاه سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام «ندارند»، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند.

۹۵- گزینه ۳»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی)

گونه نخست فرهنگ جهانی؛ فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطق دوگانه مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند.

۹۶- گزینه ۲»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی)

در گونه‌شناسی فارابی، یکی از انواع جوامع جاهلی، مدینه تغلب است که عبارت است از جامعه‌ای که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌داند.

۹۷- گزینه ۱»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۰ و ۲۳ کتاب درسی)

امپریالیسم اقتصادی در جایی رخ می‌دهد که قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.

نسل‌کشی، از بین بردن ساکنان بومی در دوره استعمار قدیم بود که اتفاق می‌افتاد.

استعمار اروپایی در دو سده هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با کشتارها و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه است؛ مثلاً اسکندر تخت جمشید را به آتش کشید.

۹۸- گزینه ۲»

(کتاب جامع، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۲۳ تا ۲۵ کتاب درسی)

حقوق بشر در غرب بر مبنای اندیشه‌های اومانیستی و حقوق انسان در فرهنگ دینی مبتنی بر فطرت الهی انسان است.

تصویر آمده در سؤال نشان دهنده این است که هنر دوره مدرن، به بعد جسمانی وجود انسان توجه دارد.

۹۹- گزینه ۲»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۲۷ کتاب درسی)

اسلام، پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت آیین و دین حق را به همه بشریت نوید می‌دهد.

۱۰۰- گزینه ۲»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۲۹ کتاب درسی)

الف) غلبه قدرتهایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند.

ب) عمق و غنای فرهنگ اسلامی

ج) ارزش‌ها و هنجارها و رفتارهای جاهلی

فلسفه

۱۰۱- گزینه «۲»

(مقدمه‌رخان هوشیاری، چستی فلسفه، صفحه ۴ و ۵)

دروازه جهان برتر به روی واقف گشوده نشده است و کار او تقلید از دیگران است و طرح سؤال دومین مرحله و تفکر در اندوخته‌ها سومین مرحله از مراحل اندیشه‌ورزی در انسان است.

۱۰۲- گزینه «۲»

(مورشار ایمانی نسب، چستی فلسفه، صفحه ۷ تا ۱۱)

یکی از تفاوت‌های فیلسوفان با مردم عادی این است که فیلسوفان به طور جدی به مسائل بنیادی می‌اندیشند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تفکر فلسفی و فلسفه، هر دو، تفکر در حوزه فطرت ثانی محسوب می‌شوند.

گزینه «۳»: سؤالات اساسی و بنیادی می‌تواند ساعات طولانی ما را به خود مشغول کرده و به تفکر وادار کند.

گزینه «۴»: از نظر ملاصدرا ماندن در فطرت اول شایسته انسان نیست.

۱۰۳- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی، فلسفه و زندگی، صفحه ۳۳)

فیلسوف تابع استدلال و برهان است و نه تابع افراد و اشخاص

۱۰۴- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۰ و ۲۱)

افراد اهل تفکر فلسفی به حقیقت جهان و انسان فکر می‌کنند و در این زمینه دقت و تلاش کافی دارند.

۱۰۵- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ تا ۱۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هستی‌شناسی که یکی از بخش‌های اصلی فلسفه است پیرامون قوانین کلی و عام حاکم بر هستی بحث می‌کند (نه خاص)

گزینه «۳»: وجه تسمیه فلسفه مضاف اضافه شدن فلسفه به یک علم است (نه برعکس)

گزینه «۴»: شاخه‌های فلسفه، قوانین وجودشناسی را به محدوده خاصی منتقل می‌کند.

۱۰۶- گزینه «۱»

(مورشار ایمانی نسب، چستی فلسفه، صفحه ۲۴ و ۲۵)

در تمثیل غار افلاطون، در حد فاصل میان آتش و زندانیان راهی است بر بلندی که انسان‌ها و حیوانات و اشیای مختلف در این راه در حال رفت و آمد هستند (عالم مثل) و تصاویر و سایه‌های آنها بر دیوار مقابل زندانیان افتاده است.

نکات مهم درسی:

تمثیل غار افلاطون که در کتاب جمهوری افلاطون آمده، نشان می‌دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: درک حقایق به تدریج و نه به سرعت صورت می‌گیرد.

گزینه «۳»: غار نماد عالم طبیعت است و نه عالم هستی.

گزینه «۴»: در مرحله اول نمی‌توان در روشنائی نگریست و باعث درد چشم‌ها می‌شود.

۱۰۷- گزینه «۲»

(مقدمه‌رخان هوشیاری، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

کاتاه‌ها سروده‌های زرتشت است و به هیچ‌وجه نمی‌توان تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه داد.

۱۰۸- گزینه «۳»

(مقدمه‌رخان هوشیاری، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰ و ۳۱)

نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده یا جنبه فلسفی در آنها غلبه داشتند از یونان باستان به یادگار مانده است به همین جهت از سرزمین یونان به عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌کنند. فیثاغورس واژه کیهان را برای جهان برای نخستین بار استفاده کرد.

۱۰۹- گزینه «۱»

(پرگل ریمی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

بنا به نقل افلاطون، سقراط در جوانی با پارمنیدس ملاقات کرده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: او فلسفه خود را به صورت شعر عرضه کرده و با بیانی شاعرانه به توصیف عقاید خود پرداخته است.

گزینه «۳»: او برای نخستین بار به مفهوم «بودن = وجود = هستی» و «شدن = حرکت» که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، توجه دقیق کرده و تفاوت آن دو را ذکر کرده است.

گزینه «۴»: لایه باطنی و حقیقی هستی، بدون تغییر و جاودانه است.

۱۱۰- گزینه «۲»

(پرگل ریمی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

آراء و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که اندیشمندان یونانی عرضه می‌داشتند، سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و بذریع‌اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن ایشان پراکنده گردد.

روانشناسی

۱۱۱- گزینه «۲»

(ریحانه فرابفشی، روانشناسی رشد، صفحه ۴۴)

دامنهٔ میان‌سالی (بزرگسالی دوم) چهل تا شصت و پنج سالگی است و با توجه به تقسیم‌بندی سه‌گانهٔ مکتب اسلام از مراحل رشد، در هفت سال سوم باید با فرد به منزلهٔ مشاور رفتار کرد و دیگر نباید به‌صورت آمرانه با او برخورد شود.

۱۱۲- گزینه «۳»

(ریحانه فرابفشی، روانشناسی رشد، صفحه ۴۷)

کودکان در ابتدا قادر به حرکات درشتی مانند بالا رفتن از پله‌ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف همچون بستن بند کفش یا دکمهٔ لباس را به دست می‌آورند.

۱۱۳- گزینه «۲»

(ریحانه فرابفشی، روانشناسی رشد، صفحه ۵۱ و ۵۲)

منظور از رشد درک اخلاقی، همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت باشد؛ مثلاً کودک ۶ ساله‌ای (محسن) کاری را اخلاقی بداند که دوستش را خوشحال کند.

۱۱۴- گزینه «۴»

(فاطمه امیری‌مقدم، روانشناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳ و ۱۵)

در تبیین به چرایی و علت موضوع پرداخته می‌شود. توصیف به چیرستی و بیان روشن موضوع می‌پردازد. با توصیف و تبیین دقیق از موضوع می‌توان آن را در موقعیتی دیگر، پیش‌بینی کرد.

۱۱۵- گزینه «۳»

(فاطمه امیری‌مقدم، روانشناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

نوع پردازش مادر زهرا «پردازش مفهومی» است. پردازش مفهومی تحت تأثیر ویژگی‌های حسی و کیفی محرک قرار دارد و کارآمدتر و پایدارتر از پردازش ادراکی است.

۱۱۶- گزینه «۴»

(فاطمه صفری، روانشناسی رشد، صفحه ۵۳، ۵۷ و ۶۱)

- رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند دربارهٔ مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

- به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دورهٔ نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

- تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت‌اند، ویژگی‌های جنسی ثانویه نامیده می‌شوند.

۱۱۷- گزینه «۳»

(فاطمه صفری، روانشناسی رشد، صفحه ۵۵)

برای اولین بار در دورهٔ نوجوانی، تفکر فرضی شکل می‌گیرد، به این معنا که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند. بنابراین شایان با مطرح کردن فرضیهٔ عدم پیشرفت در درس ریاضی، نشان می‌دهد دارای تفکر فرضی است و در دورهٔ نوجوانی قرار دارد.

۱۱۸- گزینه «۴»

(تینا پوارزاده، روانشناسی رشد، صفحه ۳۱)

رشد یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامهٔ طبیعی انجام می‌گیرد.

۱۱۹- گزینه «۲»

(تینا پوارزاده، روانشناسی رشد، صفحه ۳۰ و ۳۱)

برای شروع کارهایی مثل راه رفتن، حرف زدن و قلم به دست گرفتن، کودک باید به رشد (آمادگی خاص نهفته) رسیده باشد.

۱۲۰- گزینه «۳»

(تینا پوارزاده، روانشناسی رشد، صفحه ۳۷)

حل مسئله ← شناختی

ابراز خشم ← هیجانی

رعایت حقوق دیگران ← اخلاقی

۱۲۱- گزینه «۱»

(ریحانه فرابفشی، روانشناسی رشد، صفحه ۳۰)

یکی از عوامل زیستی (سرشتی) مؤثر بر رشد، وراثت است. عوامل وراثتی ایجادکنندهٔ صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

۱۲۲- گزینه «۲»

(ریحانه فرابفشی، روانشناسی رشد، صفحه ۳۰ و ۳۱)

تشریح عبارت نادرست:

(ب) عوامل وراثتی، ایجادکنندهٔ صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

۱۲۳- گزینه «۳»

(ریاضه قرابقی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۰ تا ۴۲)

دوقلوهای همسان ویژگی‌های وراثتی یکسانی دارند، به همین دلیل بسیار به هم شبیه هستند (شباهت ظاهری آنها ناشی از عامل وراثت است) و تفاوت در رفتار آنها ناشی از عامل محیطی است. زیرا امکان ندارد شرایط محیطی برای همه افراد یکسان باشد.

۱۲۴- گزینه «۳»

(فاطمه امیری مقرر، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۱ و ۱۲)

تفکر از روش‌های عقلی و مربوط به منبع عقل است. هرگاه فرد از درون‌نگری برای پاسخ استفاده کند از منبع شهودی استفاده کرده و مثال زدن آیاتی از قرآن استناد به وحی است.

۱۲۵- گزینه «۴»

(فاطمه امیری مقرر، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، رفتار می‌گویند. فرایندهای ذهنی یا شناخت، اموری هستند که به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیستند. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» اشاره به فرایندهای ذهنی دارند.

۱۲۶- گزینه «۲»

(موسا عفتی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۹ و ۶۲)

هر چند رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری شناخت وابسته است، اما در بسیاری از موارد صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود. برای آنکه شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شناخت فرد باید به باورها، عقاید و ارزش‌هایش تبدیل شود و نه بالعکس. گزینه «۲»: بحران هویت مربوط به جنبه اجتماعی رشد است و نه اخلاقی. گزینه «۴»: رشد شناختی مقدمه رشد اخلاقی است.

۱۲۷- گزینه «۳»

(موسا عفتی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵ و ۵۶)

توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است (اما این فرایند در دوره کودکی نیز دیده می‌شود)؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف‌مورد نظر، بهتر سازگار می‌شوند. سایر موارد در دوره نوجوانی برای اولین بار شکل می‌گیرند.

۱۲۸- گزینه «۴»

(مهرشاد ایمانی نسب، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۶ تا ۵۰)

نکته مهم درسی:

ویژگی‌های رشد در دوره کودکی، یعنی از زمان تولد تا ۱۲ سالگی مورد توجه قرار گرفته است.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: کودکان در ابتدا به‌صورت انفرادی بازی می‌کنند و بعد سراغ بازی‌های گروهی می‌روند. گزینه «۲»: پشیمانی و ترحم هیجان مرکب هستند و ترس و محبت هیجان ساده هستند. گزینه «۳»: رشد جسمانی و حرکتی از زمان تولد تا نوجوانی با سرعت و تغییرات بسیاری همراه است.

۱۲۹- گزینه «۲»

(مهرشاد ایمانی نسب، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

کودکان با دریافت واکنش دیگران، به هیجانات خود جهت می‌دهند.

نکته مهم درسی:

رشد هیجانی در دوره کودکی و ویژگی‌های آن مورد توجه قرار گرفته است.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است. گزینه «۲»: رشد جسمانی - حرکتی ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد است. گزینه «۴»: رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک و اطرافیان است.

۱۳۰- گزینه «۲»

(مهرشاد ایمانی نسب، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

رشد هیجانی در دوره کودکی، معطوف به سه هیجان ساده ترس، خشم و محبت است. با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجانات مختلف و واکنش اطرافیان، سه هیجان فوق به هیجانات مرکب دیگر مثل احساس پشیمانی، ترحم و سیاست‌گذاری تبدیل می‌شوند.